

KLUCZOWYKONTAKT

INFORMACJA NA TEMAT ZDROWIA
UKŁADU ROZRODCZEGO DLA KOBIET ZE
ŚRODOWISK IMIGRACYJNYCH
ZAPOBIEGANIE CIĄŻY
MOŻLIWOŚCI W PRZYPADKU
NIECHCIAANEJ CIĄŻY (CIĄŻY
KRYZYSOWEJ) ZWIĄZANE Z
POWYŻSZYM KWESTIE ZDROWOTNE

crisispregnancyagency

Choć przedsięwzięliśmy wszystkie kroki w celu, aby informacje w poniższym źródle były jak najbardziej dokładne oraz jak najbardziej aktualne, nie mogą one być używane jako instruktaż w celach medycznych bądź prawnych ani nie mogą zastąpić porady medycznej bądź prawnej, diagnozy czy leczenia.

W trakcie przygotowywania tego raportu Agencja „Cięża w Kryzysie” upewniła się, że zawartość tego raportu będzie aktualna w momencie oddania jej do druku w listopadzie 2005. Niemniej jednak, jesteśmy świadomi, że informacje mogą ulec zmianie w miarę upływu czasu. Jeśli wystąpią jakiegokolwiek niezgodności, prosimy poinformować nas o nich pisząc na adres Agencji.

WSTĘP

Projekt dotyczący porad na temat reprodukcji dla Kobiet ze Środowisk Imigracyjnych został powołany w celu sprostania potrzebom kobiet z różnych środowisk w związku z kwestią zdrowia układu rozrodczego, oraz m.in. trudnej bądź niechcianej ciąży. Dostęp do profesjonalnych służb zdrowotnych zajmujących się kwestiami układu rozrodczego, poradą oraz wsparciem w tej kwestii dotyczy i musi zostać zapewniony wszystkim kobietom niezależnie od ich wieku, klasy społecznej, kultury, grupy etnicznej oraz pochodzenia. Kobiety muszą być poinformowane o dostępnych dla nich wyborach oraz wsparciu, aby mogły podjąć w pełni świadomą decyzję.

Ta instrukcja została stworzona do użytku instytucji świadczących usługi dla niezamężnych ciężarnych kobiet ze środowisk imigracyjnych oraz ich rodziców. Skryptowi temu towarzyszy dysk CD, który zawiera informacje zawarte w tym dokumencie w sześciu językach: arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, polskim, rumuńskim oraz rosyjskim. Jeśli kobieta potrzebuje informacji w którymkolwiek z tych języków, może ona zostać dla niej wydrukowana bezpośrednio z dysku CD.

Informacje na temat Zdrowia Układu Rozrodczego dla Kobiet ze Środowisk Imigracyjnych zostały przygotowane przez Treoir na prośbę Agencji „Cięża w Kryzysie”. Projekt ten został wsparty przez dotację finansową tejże Agencji i jest on jednym z serii projektów przedsięwziętych przez (Crisis Pregnancy Agency/CPA) pod hasłem Kluczowy Kontakt (Key Contact) w celu zapobiegania i prowadzenia nieplanowanej ciąży.

Firma Treoir zleciła pani Louisie Lesovitz rozwinięcie tego tematu. Chcielibyśmy podziękować jej za jej w pełni profesjonalną pracę. Zasięgnęła ona bowiem najszerzych konsultacji, wykonała ona wiele prac badawczych, po czym napisała ten dokument. Pomoc i asysta nadeszła od ponad osiemdziesięciu agencji aktywnie działających na rynku; wiele spośród nich hojnie ofiarowały swój czas i ekspertyzę, a szczególnie Sherie de Burgh z agencji Jedna Rodzina (One Family) [poprzednio znana jako Irlandzkie Towarzystwo Planowania Rodziny] oraz Linda Wilson z Dublińskiego Centrum Zdrowia Kobiet (Dublin Well Women Centre) [uprzednio działająca w agencji Troska (Cherish)]. Członkowie Gminy (Council) oraz pracownicy firmy Treoir, Agencja „Cięża w Kryzysie” oraz wiele innych instytucji wzięło udział w czytaniu wielu wstępnych szkiców tego dokumentu oraz udzieliło bardzo

przydatnych i produktywnych komentarzy na jego temat.

Margot Doherty z agencji Treoir oraz Sheena McAfee z Agencji „Cięża w Kryzysie” koordynowały ukończenie tego projektu.

MARGARET DROMEY
PREZES (CHIEF EXECUTIVE OFFICER)
AGENCJA TREOIR

CAROLINE SPILLANE
DYREKTOR
AGENCJA „CIAŻA W KRYZYSIE” (CRISIS PREGNANCY AGENCY)

TREOIR

- obsługuje bezpłatne, poufne Narodowe Centrum Informacji dla rodziców, którzy nie są ze sobą w związku małżeńskim oraz wszystkich w ich otoczeniu.
- wydało wiele publikacji wymienionych na wewnętrznej stronie tylnej okładki
- promuje zmianę ustawodawstwa, sponsoruje projekty badań oraz regularnie organizuje konferencje i warsztaty
- udziela informacji i wsparcia dla pracowników wraz z młodymi rodzicami poprzez ich Narodowe Centrum Wsparcia (National Resource Centre) dla pracujących z Młodymi Rodzicami oraz narodową koordynację Programu Wsparcia dla Nastoletnich Rodziców (the Teen Parent Support Programme)

SPIS TREŚCI

GLOSARIUSZ TERMINÓW	7
WSKAZÓWKI DLA OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI	8
1. WAŻNE KWESTIE	10
1 Czy jestem w ciąży?	10
2 Poradnictwo	10
3 Dyskrecja	11
4 Status prawny	11
5 Dyskryminacja	12
6 Służba Zdrowia w Irlandii	12
2 ZAPOBIEGANIE CIĄŻY	15
3 OPCJE W PRZYPADKU CIĄŻY KRYZYSOWEJ	18
1 Być rodzicem	18
2 Adopcja	22
3 Aborcja	23
4 KWESTIE ZWIĄZANE ZE ZDROWIEM	24
1 Centrum dla osób, które przeżyły tortury	24
2 Przemoc Domowa	24
3 Okaleczenie genitaliów u kobiet	24
4 Napastowanie seksualne	25
5 Matka z wirusem HIV	25
6 Obrzezanie	25
7 Poronienia, martwy poród oraz śmierć tóżeczkowa	25
8 Gwatt	25
9 Choroby przenoszone drogą płciową	26
5 PRZYDATNE KONTAKTY	27
6 PUBLIKACJE TREOIR/CPA	37

GLOSARIUSZ TERMINÓW

Znęcanie się nad dziećmi: do kategorii znęcania się nad dziećmi należy zaniedbywanie ich, znęcanie psychiczne, znęcanie fizyczne oraz molestowanie seksualne.

Antykoncepcja: kontrolowanie poczęcia poprzez używanie odpowiednich ku temu przyrządów bądź metod (na przykład: zastrzyków, plasterków, bądź kondomów), środków farmakologicznych lub operacji.

Ciąża kryzysowa: ciążą, która jest nieplanowana oraz niechciana przez kobietę i w związku z tym stwarzająca dla niej osobistą sytuację kryzysową.

Antykoncepcja w razie nagłej potrzeby: metoda zapobiegania niechcianej ciąży po stosunku płciowym bez zabezpieczenia bądź w przypadku, gdy metody antykoncepcyjne podczas stosunku zawiodły.

Doradztwo: spotkanie z profesjonalnym doradcą, które umożliwi osobom indywidualnym, parom oraz rodzinom porozmawiać na temat ich wzajemnych uczuć i trudnych problemów w atmosferze poufności i prywatności.

Planowanie rodziny: oddział służby zdrowia, który oferuje praktyczne porady oraz informuje, w jaki sposób planować rodzinę oraz jak stosować antykoncepcję.

Lekarz pierwszego kontaktu (GP): lekarz ogólny lub lekarz rodzinny udzielający porady i zabiegów medycznych pacjentom zarejestrowanym w jego klinice bądź przychodni.

Pielęgniarka środowiskowa: wykwalifikowana pielęgniarka, pracująca w danej społeczności, która wykonuje zabiegi medyczne oraz udziela medycznych porad oraz wsparcia.

Pracownik społeczny: profesjonalista, który pomaga osobom indywidualnym oraz rodzinom radzić sobie z trudnościami, takimi jak, np. problemy zdrowia fizycznego, psychicznego bądź inne kwestie zdrowotne. Jako pracownik społeczny z kwalifikacjami medycznymi jest on specjalnie przeszkolony do odpowiadania na pytania oraz omawiania niepokojów na tle zdrowotnym, takich jak, np. ciąża.

Współżycie seksualne nieletnich: jest wykroczeniem przeciwko prawu współżyć seksualnie z osobą poniżej 17-ego roku życia.

WSKAZÓWKI DLA OSÓB ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI

Przewodnik ten jest podzielony na pięć sekcji:

1. Ważne kwestie
2. Zapobieganie ciąży
3. Opcje w przypadku ciąży kryzysowej
4. Związane z powyższym kwestie zdrowotne
5. Przydatne kontakty

Głównym zamierzeniem tego przewodnika jest rozwianie wątpliwości i nieporozumień w powyższych kwestiach.

Ciąża kryzysowa jest zdefiniowana jako: „ciąża, która nie jest planowana ani chciana przez kobietę, która znalazła się w tej właśnie sytuacji i która przedstawia dla niej osobisty kryzys”.¹

Agencja “Ciąża w Kryzysie” (założona w roku 2001) obejmuje powyższą definicją również wszystkie te kobiety, u których w związku ze zmianami okoliczności, uprzednio planowana bądź upragniona ciąża staje się ciążą kryzysową.

Konsultacja z wieloma osobami świadczącymi usługi oraz organizacjami wspierającymi ten program wskazały na szczególną ważność kwestii poufności oraz zdefiniowania co oznacza termin poufność w związku z kwestiami zdrowia układu rozrodczego oraz terapii w przypadku ciąży kryzysowej. Kwestie prywatności oraz poufności są zawsze powodem do niepokoju dla każdej indywidualnej kobiety z przypadkiem ciąży kryzysowej, a zwłaszcza, gdy nie rozumie i nie mówi ona w języku angielskim. Kwestia „niewidzialności” kobiet z mniejszości etnicznych w Irlandii często może wiązać się z wątpliwościami i obawami co do ich prawnego statusu w Irlandii co jest sprzeczne z tradycyjnym, społeczno-kulturowym podejściem do kwestii ciąży i narodzin dziecka w tym kraju.

Wiedza na temat statusu prawnego kobiety jest ważna. Bez wiedzy na temat obecnego legalnego statusu jest rzeczą niemożliwą skierować ją do odpowiednich agencji, aby rozwiązać jej troski i niepokoje. Prawidłowe skierowanie do odpowiednich agencji jest niezbędne w celu rozpoznania czy kobieta z ciążą kryzysową w pełni i dogłębnie rozumie kwestie związane z jej zdrowiem i z należną jej opieką społeczną.

W celu rozpoznania sytuacji życiowej kobiety należy zadać jej okrężne pytania typu:

- Jaki jest zawód kobiety?
- Jakie są jej obawy?
- Jakie są jej zmartwienia?

Ponad wszystko jednak, jest rzeczą bardzo ważną, aby uwzględnić, jakkolwiek jest to tylko możliwe, odmienne wierzenia i obyczaje kulturowe kobiety związane z ciążą oraz opieką nad niemowlęciem. Indywidualne potrzeby, strach oraz niepokoje kobiety mogą być spotęgowane faktem, iż nie miała ona wcześniejszego kontaktu z zachodnim, biurokratyzowanym systemem

¹ Akt Ustawodawczy Nr 446 z roku 2001, Agencja “Ciąża w Kryzysie”, rok uzyskania licencji: 2001 (dostępny na stronie internetowej www.crisispregnancy.ie oraz stronach internetowych rządu irlandzkiego.

zdrowotnym, który dla wielu często może wydawać się obcy i przerażający.

Najlepsza opieka, wsparcie i porada opiera się na zasadzie ciągłego pytania w każdym indywidualnym przypadku, czego ciężarne kobiety potrzebują. Efektywnymi sposobami zapobiegania niechcianej/nieplanowanej ciąży oraz pomocy w przypadku zaistniałej już ciąży kryzysowej jest świadomość faktu, że:

*„W każdym przypadku masz do czynienia z indywidualną istotą ludzką, która potrafi myśleć i mówić sama za siebie. Słuchaj jej, daj jej czas i miejsce na decyzję, nie zakładaj, że wiesz, czego ona potrzebuje czy chce”.*²

² Słowa dyrektora edukacyjnego akuserek zacytowane w: Schott, Judith & Henley, Alix (1996), „Kultura, religia oraz wychowywanie dzieci w wielorasowym społeczeństwie” (str.242), Butterworth Heinman, Oxford.

1

WAŻNE KWESTIE

Rozdział ten podzielony jest na sześć kluczowych zagadnień:

1. Czy jestem w ciąży?
2. Doradztwo
3. Poufność
4. Status prawny
5. Dyskryminacja
6. Służba zdrowia w Irlandii

1. CZY JESTEM W CIĄŻY?

Jeśli posiadasz kartę zdrowia, przystępują Ci bezpłatne testy ciążowe dostępne u Twojego lekarza pierwszego kontaktu (GP) lub lekarza rodzinnego (family doctor), oraz w niektórych klinikach planowania rodziny oraz pewnych organizacjach dla młodzieży.

Jeśli nie posiadasz karty zdrowia, możesz kupić zestaw do próby ciążowej w swojej lokalnej aptece i wykonać próbę ciążową samodzielnie, lub możesz nabyć próbę ciążową u lekarza pierwszego kontaktu (GP) w przychodni lekarskiej bądź w niektórych klinikach planowania rodziny.

Bezpłatne próby ciążowe są również dostępne w niektórych agencjach wsparcia, takich jak np. **Życie (Life)** i **CURA**. Szczegóły tych agencji podane są w sekcji *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

2. DORADZTWO

W Irlandii doradztwo jest postrzegane jako dobra metoda rozwiązywania wielu problemów, które większość ludzi napotyka w różnych momentach swojego życia. Spotkanie z wykwalifikowanym doradcą może przynieść ulgę w cierpieniu, poczuciu izolacji, chaosu oraz niepokoju co do przyszłości.

Większość osób czuje się niepewnie przed swoją pierwszą wizytą u doradcy gdyż nie wiedzą czego mogą się spodziewać. Jest tu rzeczą ważną mieć świadomość, że nie będziesz osądzana i że nie ma nic wstydliwego w spotkaniu z doradcą. „Sesje” doradztwa, tak jak one są nazywane, z reguły trwają około sześćdziesięciu minut i mogą obejmować doradztwo indywidualne, doradztwo rodzinne oraz doradztwo telefoniczne. Usługi doradztwa odbywają się w atmosferze prywatności, bezpieczeństwa i poufności a ich tematem przewodnim są Twoje potrzeby i obawy.

Jeśli Ty

- chciałybyś zasięgnąć porady na temat planowania rodziny
- myślisz, że jesteś w ciąży albo martwisz się, że możesz być
- chciałybyś poufnie z kimś porozmawiać

Jest wiele agencji wsparcia gdzie doradcy z przyjemnością umówią się na spotkanie z Tobą. Publicznie opłacane agencje zajmujące się doradztwem

1

związanym z ciążą przyjmą Cię bezpłatnie. Możesz umówić się na spotkanie z doradcą niezależnie od stopnia zaawansowania Twojej ciąży i bez względu na wysokość Twoich dochodów, Twojego wieku oraz miejsca zamieszkania. Doradztwo w sprawie ciąży da Ci okazję do bliższego poznania Twoich własnych uczuć na temat Twojej ciąży oraz przedyskutowania dostępnych w tej sprawie opcji w atmosferze poufności i prywatności. Jeśli doradca uzna to za stosowne, to wtedy, za Twoją zgodą może skierować Cię do innej agencji, gdzie otrzymasz bardziej odpowiednią dla Ciebie pomoc i wsparcie.

Jest niezmiernie ważne, aby mieć dostęp do informacji, które są użyteczne i pomocne. Aby móc podjąć świadomą decyzję musisz poznać wszystkie dostępne Tobie możliwości, Twoje prawa oraz Twoje przywileje. Te będą Tobie wyjaśnione podczas sesji doradztwa.

Lista specjalistycznych agencji ds. doradztwa oraz wsparcia dla kobiet w ciąży znajduje się w sekcji Przydatne Kontakty na końcu tego przewodnika. Wielu lekarzy pierwszego kontaktu (lekarzy rodzinnych) również oferuje doradztwo dla kobiet z nieplanowaną ciążą oraz może im zaoferować wsparcie i pomoc.

Będziesz musiała tylko umówić się na wizytę z lekarzem (wizyta może zostać zaaranżowana przez telefon lub możesz przyjść do agencji osobiście). W sprawie zapoznania się z systemem umawiania wizyt lekarskich w Irlandii zobacz sekcję pod tytułem: „**Stużba Zdrowia w Irlandii**” („**Health Services in Ireland**”) na stronie 12-stej.

Ważna uwaga: informacja na temat aborcji jest dostępna **TYLKO** na sesji doradztwa z doradcą lub lekarzem, nie można uzyskać jej przez telefon. Na terenie Irlandii powołano specjalne służby doradztwa w sprawach ciąży, których zadaniem jest dostarczenie informacji na temat wszystkich możliwości dostępnych kobiecie w przypadku ciąży kryzysowej. Podczas gdy wszystkie organizacje znajdujące się na liście pod nazwą **Agencje Doradztwa w Kwestii Ciąży** w sekcji *Przydatne Kontakty* przedyskutują z Tobą wszystkie dostępne Ci opcje, tylko te oznaczone gwiazdką dadzą Ci informacje o klinikach aborcyjnych, jeśli poprosisz o nie podczas sesji doradztwa. Możesz również uzyskać informacje na temat aborcji od swojego lekarza pierwszego kontaktu (lekarza rodzinnego). Jeśli ona/on nie życzy sobie udzielić Ci tego typu informacji, poproś ją/jego o skierowanie do innego lekarza, który to zrobi.

3. POUFNOŚĆ

Niepokój związany ze statusem prawnym i poufnością może powstrzymać wiele kobiet przed zasięgnięciem pomocy w przypadku ciąży kryzysowej. Ośrodki służby zdrowia oraz agencje wsparcia w Irlandii zwykle działają na zasadach ścisłej poufności oraz tolerancji. W wyjątkowych sytuacjach instytucje te bądź ich pracownik może, zgodnie z irlandzkim prawem, być zmuszony do złamania zasady poufności. W takim przypadku, doradca przedyskutuje wraz z Tobą wszystkie konsekwencje prawne. Taka sytuacja ma z reguły miejsce w przypadku następujących:

- Domniemania o molestowaniu seksualnym dzieci bądź ryzyku wystąpienia takiego molestowania
- Kiedy popełniono bądź grożono popełnieniem ciężkiego przestępstwa
- Jeśli istnieje podejrzenie, że osoba stanowi zagrożenie dla samego/samej siebie, np. w przypadku podejrzenia, że wyrządzi on/ona sobie krzywdę bądź popełni samobójstwo.

Jest ważne, aby podać pracownikom służby zdrowia jak najwięcej informacji jak tylko jest to możliwe na temat historii Twojego stanu zdrowia w celu wyboru najwłaściwszego dla Ciebie postępowania medycznego i udzielenia Ci najwłaściwszej porady, bądź w celu skierowania Cię do odpowiedniej instytucji bądź agencji.

Jeśli masz obawy czy niepokoje dotyczące poufności, poproś o dodatkowe wyjaśnienia i zapewnienia od każdej z osób, z którymi się skontaktujesz.

4. STATUS PRAWNY

Status prawny odnosi się do Twojego statusu imigracyjnego zgodnie, z którym możesz przebywać na terenie Irlandii. Do kategorii należą: pracownicy sezonowi z zagranicy, azylanci, uchodźcy, imigranci z obszaru Unii Europejskiej bądź spoza niej.

Obywatelstwo każdej osoby urodzonej na terenie Irlandii w dniu bądź po dniu 1-ego stycznia 2005 roku jest zależne od obywatelstwa rodziców tej osoby w chwili jej narodzin bądź historii rezydencji jednego z rodziców w okresie poprzedzającym narodziny.

Możliwość korzystania z serwisów na terenie Irlandii zależy od statusu prawnego danej osoby, jego/jej dochodów oraz długości jego/jej pobytu na terenie

1

Irlandii oraz czasu, jaki zamierza on/ona spędzić na terenie tego kraju.

Aby móc korzystać z opieki miejscowych służb społecznych w Irlandii należy mieć „stałą rezydencję” w tym kraju przynajmniej przez okres dwóch lat, opieka zdrowotna nad kobietami w ciąży zazwyczaj przysługuje już po roku stałej rezydencji.

5. DYSKRYMINACJA

Zgodnie z irlandzkim prawem o równości dyskryminację definiuje się jako: „mniej preferencyjne traktowanie. Każda osoba dyskryminowana jest traktowana mniej preferencyjnie niż inna osoba jest bądź byłaby traktowana w jednym z poniższych dziewięciu przypadków”.³

Te dziewięć przypadków to:

Płeć; Stan cywilny; Sytuacja rodzinna; Niepełnosprawność; Orientacja seksualna; Wiek; Wyznanie; Rasa; Przynależność do grupy koczowniczej, np. Cyganów.

Każda osoba, która podejrzewa, że padł/a ofiarą dyskryminacji w miejscu pracy bądź szkolenia zawodowego może uzyskać bezpłatne informacje na ten temat od organizacji o nazwie **Komisja Równości (The Equality Authority)**. Zgodnie z Aktem o Równości w Miejscu Pracy z roku 1998-ego skarga na temat dyskryminacji musi zostać skierowana do uwagi Komisji nie później niż sześć miesięcy od ostatniego aktu dyskryminacji.

Rasizm jest specyficzną formą dyskryminacji i jest zdefiniowany jako:

„jakiegokolwiek odróżnianie, wykluczanie, restrykcja bądź preferencja oparta na rasie, kolorze, pochodzeniu, przynależności narodowej lub rasowej, która ma na celu bądź przynosi efekt zaprzeczania bądź umniejszania uznania i przywileju i prawa do korzystania, na równej zasadzie, z praw człowieka i podstawowych wolności w politycznych, ekonomicznych, społecznych, kulturowych oraz jakichkolwiek innych dziedzinach życia publicznego”.

Jeśli jesteś lub byłeś/byłaś ofiarą dyskryminacji, możesz skontaktować się z Narodowym Komitetem Konsultacyjnym ds. **Rasizmu i Relacji Między Kulturami (National Consultative Committee on Racism and Interculturalism/NCCRI)**. Szczegóły podane w rozdziale *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

Ponadto, możesz skonsultować się z Komisją ds. Równości (The Equality Authority), aby ustalić, czy ta forma dyskryminacji podlega jej kompetencjom. Komisja ta może Ci podać ogólne informacje, ale porady prawej może Ci udzielić tylko w sytuacji, kiedy Twoje podanie o ich prawną pomoc zostanie przez Komisję zaakceptowane. Publikacje informacyjne Komisji ds. Równości (the Equality Authority) są dostępne w językach: irlandzkim, francuskim, portugalskim oraz rumuńskim. Zobacz też rozdział *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

6. SŁUŻBA ZDROWIA W IRLANDII

Aby kwalifikować się do bezpłatnej opieki medycznej, musisz wypełnić podanie o kartę zdrowia w Twoim miejscowej placówce służby zdrowia. Są ustalone pewne restrykcje dotyczące dochodu osobistego w procesie klasyfikacji do uzyskania tejże karty.

ORGAN KIEROWNICZY SŁUŻBY ZDROWIA (HEALTH SERVICE EXECUTIVE) POPRZEDNIO ZNANY JAKO ZARZĄD ZDROWIA (HEALTH BOARDS)

Organ Kierowniczy Służby Zdrowia poprzez lokalne centra zdrowia jest głównym dostawcą usług związanych ze zdrowiem na szczeblu lokalnym. Dotyczy to opieki zdrowotnej świadczonej przez lekarzy ogólnych, pielęgniarki środowiskowe, pracowników społecznych, konsultantów ds. natógów itd. Ponadto, **Departament ds. Społecznych i Rodzinnych (Department of Social and Family Affairs)** również zapewnia fundusze do pewnych usług konsultacyjnych (np. konsultacje w sprawach małżeńskich i konsultacje dotyczące dzieci).

LEKARZE OGÓLNI I LEKARZE RODZINNI

Jeśli jesteś posiadaczem karty zdrowia, jesteś uprawniony/a do bezpłatnych usług lekarza ogólnego, do czego zalicza się porady w sprawach antykoncepcji oraz otrzymywanie bezpłatnych recept na pigułki i inne środki antykoncepcyjne. Jeśli dany lekarz (lub farmaceuta) odmówi świadczenia Ci tego typu usług, Twój miejscowy ośrodek zdrowia musi zapewnić Ci alternatywę poprzez skierowanie Ciebie do innego lekarza ogólnego, farmaceuty lub centrum planowania rodziny (wolontariatu bądź prywatnego). Twój miejscowy ośrodek zdrowia ma obowiązek dać Ci listę lekarzy

³ Źródło: Komisja ds. Równości, strona internetowa: <http://www.equality.ie>

⁴ Definicja dyskryminacji rasowej w Artykule Pierwszym Międzynarodowej Konwencji Narodów Zjednoczonych o Eliminacji Wszystkich Form Dyskryminacji Rasowej (1969). Strona internetowa: www.unhcr.ch

1

ogólnych w Twojej okolicy, którzy partycypują w schemacie bezpłatnych kart zdrowia.

WOLONTARYJNE/PRYWATNE KLINIKI I CENTRA

Dobrowolny oraz prywatny sektor w służbie zdrowia w Irlandii odgrywają istotną rolę w świadczeniu usług zdrowotnych i indywidualnych usług socjalnych. Powołano znaczną ilość specjalistycznych agencji w celu, aby spełniały one specyficzne potrzeby klientów, np. w odniesieniu do planowania rodziny oraz ciąży. Zobacz *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

P: Z czego składają się usługi medyczne związane z macierzyństwem na terenie Irlandii?

O: Większość usług zdrowotnych związanych z macierzyństwem składa się z „połączonych usług”, czyli połączenia usług lekarzy ogólnych (GP) i usług szpitalnych. Włączone są w to usługi lekarza ogólnego w okresie ciąży oraz do sześciu tygodni po narodzinach dziecka i okresu Twojego potogu w szpitalu.

P: Czy usługi medyczne związane z ciążą i porodem są bezpłatne dla każdej kobiety?

O: Opieka medyczna przed porodem i po porodzie w sektorze państwowym jest bezpłatna w przypadku każdej kobiety. W pewnych wypadkach jednak, oraz w pewnych regionach kraju, pobierane są opłaty za pewne usługi medyczne.

P: Jestem azylantką. Jestem w ciąży. Jaka przysługuje mi opieka?

O: **Agencja ds. Przyjęć i Integracji (The Reception and Integration Agency)**, która jest częścią Wydziału Reform Sprawiedliwości, Równości i Prawa (The Department of Justice, Equality and Law Reform) jest odpowiedzialna za koordynację usług medycznych świadczonych azylantom w Irlandii. Jako posiadacz karty zdrowia, jesteś uprawniona do bezpłatnej opieki medycznej przed i po porodzie na terenie Irlandii.

Niezależnie od tego czy jesteś objęta schematem opieki tzw. Bezpośredniego Zaopatrzenia (Direct Provision) czy otrzymujesz zasiłki socjalne, musisz skontaktować się z oficerem ds. opieki społecznej (community welfare officer) w Twoim lokalnym ośrodku zdrowia bądź **Ośrodkiem Usług Informacyjnych dla Uchodźców (The Refugee Information Service)**, aby dowiedzieć się na temat przysługujących Ci świadczeń socjalnych w tej kwestii.

P: Jestem pracownicą sezonową z zagranicy. Jestem w ciąży. Moje pozwolenie na pracę kończy się za dwa miesiące. Termin narodzin mojego dziecka jest za cztery miesiące. Do czego jestem upoważniona?

O: Każdy indywidualny przypadek jest inny i musisz być świadoma opcji związanych z twoim statusem imigracyjnym. Ważną kwestią jest czy Twój pracodawca będzie chciał przedłużyć z Tobą Twoją umowę na pracę? Zgodnie z ustawodawstwem irlandzkim, nie możesz zostać zwolniona z pracy, ponieważ jesteś w ciąży. Aby dowiedzieć się, jakie są najlepsze rozwiązania dla Ciebie w Twojej sytuacji, skontaktuj się z następującą instytucją: **Dostęp do Irlandii, Zarząd Imigracyjny Irlandii, Usługi dla Azylantów, Centrum Praw dla Pracowników Migracyjnych (Access Ireland, Immigrant Council of Ireland, Refugee Asylum Service, Migrant Rights Centre Ireland).**

P: Jestem cudzoziemską studentką. Jestem w ciąży. Do czego jestem uprawniona?

O: W przypadku, jeśli przebywasz lub zamierzasz przebywać na terenie Irlandii przynajmniej przez rok, jesteś uprawniona do bezpłatnej opieki medycznej przed i po narodzinach dziecka. Możesz być również uprawniona do wsparcia finansowego, zależy to od Twojego statusu prawnego. Studenci studiujący w pełnym wymiarze godzin z reguły nie są uprawnieni do Dodatkowego Zasiłku Socjalnego (Supplementary Welfare Allowance).

P: Co muszę zrobić, aby otrzymać kartę zdrowia?

O: Proszę wypełnić podanie i zapytać o dane lekarzy partycypujących w tym schemacie w swoim lokalnym ośrodku zdrowia. Aby otrzymać kartę zdrowia, musisz podać adres swojego miejsca zamieszkania i wybrać z podanej listy lekarza, który, według Twojego życzenia, świadczyłby usługi medyczne.

Usługi medyczne zapewniane posiadaczce karty zdrowia to m.in.:

- Bezpłatne usługi medyczne lekarza ogólnego (GP) bądź lekarza rodzinnego;
- Bezpłatne wydawanie recept na lekarstwa (z pewnymi wyjątkami)
- Bezpłatna opieka w okresie ciąży i potogu oraz opieka nad noworodkiem

W celu otrzymania pełnej listy wszystkich uprawnień medycznych, w przypadku pytań i wątpliwości co do procesu aplikacji o kartę zdrowia, prosimy o kontakt z Kierownictwem Usług Medycznych (Health Service Executive) w swoim lokalnym ośrodku zdrowia.

1

P: Czy potrzebuję zamówić wizytę lekarską w celu otrzymania usługi medycznej?

O: To zależy będzie od ośrodka bądź agencji, z którą się skontaktujesz. Radzimy, aby najpierw skontaktować się telefonicznie w celu sprawdzenia czy mają tam system umówionych wizyt lekarskich i jeśli tak, w jaki sposób tą wizytę zarezerwować. Możesz również udać się tam osobiście w celu umówienia wizyty lekarskiej bądź, aby zasięgnąć dalszych informacji na temat usług lekarskich, które są tam świadczone.

P: Czy muszę stawić się na moją wizytę lekarską o oznaczonym mi czasie?

O: Tak, to jest ogólna zasada. Większość ośrodków medycznych wyznacza specyficzne ramy czasowe wizyt lekarskich swoim klientom i jeśli masz umówioną wizytę, jest ważne, aby stawić się w wyznaczonym Ci czasie, w przeciwnym wypadku będziesz musiała zamówić nową wizytę lekarską.

P: A co w przypadku, jeśli nie będę mogła stawić się na wyznaczoną mi wizytę?

O: W razie nagłego wypadku, bądź w przypadku, kiedy po prostu nie będziesz mogła przyjść, prosimy zadzwonić i odwołać swoją wizytę jak najwcześniej będzie to możliwe. Będziesz też musiała umówić się na nową wizytę lekarską.

P: Czy mogę poprosić o lekarza płci żeńskiej?

O: W większości przypadków będzie możliwe umówienie wizyty z lekarzem płci żeńskiej, np. z lekarzem ogólnym – kobietą. To nie zawsze jednak będzie możliwe w szpitalach, zwłaszcza podczas dyżuru nocnego.

2

ZAPOBIEGANIE CIAŻY

Informacja i szkolenie na temat planowania rodziny i antykoncepcji na terenie Irlandii jest świadczona bezpośrednio przez:

- Kierownictwo Służby Zdrowia [Health Service Executive] (poprzednio znane jako Rady Zdrowia [Health Boards])
- Lekarzy ogólnych (GPs), lekarzy rodzinnych (family doctors)/praktykujące pielęgniarki
- Centra Planowania Rodziny

Jest rzeczą ważną zdecydować, która z metod planowania rodziny i antykoncepcji jest dla Ciebie najlepsza. Istnieje wiele różnych metod zapobiegania ciąży i zdecydowanie, która z nich jest dla Ciebie najlepsza może być trudne. Rozmowa z lekarzem, pielęgniarką czy doradcą, którzy wyjaśnią Ci działanie różnych metod i odpowiedzą na Twoje pytania pomoże Ci zdecydować. Jeśli nie chcesz rozmawiać na te tematy z lekarzem bądź doradcą – mężczyzną, jest ważne żebyś wiedziała, że kliniki planowania rodziny i centra Zdrowia Kobiety (Well Woman) dysponują personelem medycznym płci żeńskiej, który to może udzielić Ci informacji i porady. Podobnie, możesz zawsze poprosić w swoim lokalnym ośrodku zdrowia o listę kobiet – lekarzy ogólnych w Twoim rejonie zamieszkania.

Adresy i numery telefonów, pod którymi można uzyskać poradę oraz informacje na temat planowania rodziny są podane w rozdziale *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika. Pozostałe ośrodki planowania rodziny są wymienione w książkach telefonicznych Golden Pages.

P: Po co używać środków antykoncepcyjnych?

O: Po to, aby nie zajść w ciążę. Większość środków antykoncepcyjnych ma bardzo wysoki poziom skuteczności. Uważne i właściwe stosowanie metody antykoncepcji zmniejszy szanse na zajście w nieplanowaną ciążę.

Większość ciąż kryzysowych ma miejsce z powodu niewłaściwego stosowania metody antykoncepcyjnej.

Wiele nieplanowanych ciąż ma miejsce w kilku pierwszych miesiącach po narodzinach poprzedniego dziecka. Możesz zajść w następną ciążę już 21 dni po narodzinach poprzedniego dziecka.⁵

Blokujące metody antykoncepcji, (takie jak np. kondomy) chronią również przed infekcjami przenoszonymi drogą płciową.

P: Jakie rodzaje metod antykoncepcji są dostępne na terenie Irlandii?

O: Jest dostępnych wiele różnych metod antykoncepcji:

1. Mieszana doustna pigułka antykoncepcyjna (powszechnie znana jako „pigułka”)
2. Pigułka składająca się tylko i wyłącznie z progesteronu
3. Środek antykoncepcyjny w formie zastrzyku (Depro-Provera)

² Zaczepnięte z ulotki na temat używania środków antykoncepcyjnych wydaną przez Schering Health Care, listopad 2002

2

4. Wszczep antykoncepcyjny
5. Kondomy i środki plemnikobójcze
6. Krążek maciczny i kapturek maciczny
7. Wewnątrzmaciczny Środek Antykoncepcyjny (IUCD/IUD/Spirala)
8. Naturalne planowanie rodziny
9. Sterylizacja (męska i żeńska)
10. Antykoncepcja w razie nagłej potrzeby (Pigułka Wczesnoporonna)
11. Plasterki antykoncepcyjne (Evra)
12. Krążek pochwoy

W celu zasięgnięcia dalszych informacji skontaktuj się ze swoim lekarzem ogólnym lub kliniką planowania rodziny. **Irlandzkie Towarzystwo Planowania Rodziny (The Irish Family Planning Association/IFPA)** wydało wiele broszur informacyjnych na ten temat zatytułowanych **Czarne i Białe Przewodniki (Black & White Guides)**, które zostały przetłumaczone na języki: rosyjski, francuski oraz rumuński. Zobacz rozdział *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika. Zapytaj swojego lekarza pierwszego kontaktu o informacje na temat wybranej przez siebie metody antykoncepcyjnej. Uzyskasz wtedy również informacje na temat zawodnych metod i na temat pewnych mitów związanych z antykoncepcją.

Pełna lista klinik planowania rodziny jest umieszczona pod hasłem "Planowanie Rodziny" (Family Planning) w książkach telefonicznych **Golden Pages**.

Jakąkolwiek metodę antykoncepcji wybierzesz, będzie ona skuteczna jedynie wtedy, gdy będzie stosowana systematycznie i uważnie zgodnie z instrukcją jej użycia. Wiele nieplanowanych ciąż zdarza się w rezultacie niewłaściwego stosowania metody antykoncepcyjnej, czyli zapomnienia o zastosowaniu metody (lub wzięciu pigułki) antykoncepcyjnej bądź z powodu popełnienia błędu. W przypadku takiej sytuacji musisz *natychmiast* skontaktować się ze swoim lekarzem lub kliniką planowania rodziny.

P: Czy posiadanie karty zdrowia zapewnia bezpłatne korzystanie ze wszystkich metod antykoncepcji?

O: Posiadanie karty zdrowia nie uprawnia do bezpłatnych kondomów, ale pokrywa za to koszty większości innych środków antykoncepcyjnych, takich jak np. pigułki, zastrzyków antykoncepcyjnych i wkładek domacicznych (IUD). Zapytaj swojego lekarza ogólnego lub w klinice planowania rodziny, jeśli nie jesteś pewna, jakie bezpłatne środki antykoncepcyjne przysługują Ci jako posiadaczce karty zdrowia.

P: Czy potrzebna mi będzie recepta na zakup wszystkich środków antykoncepcyjnych?

O: Możesz kupić kondomy bez recepty w większości aptek, sklepów, supermarketów a nawet automatów znajdujących się w niektórych pubach. Możesz również kupić bez recepty kapturki dla kobiet oraz środki plemnikobójcze w większości aptek. Po wszystkie pozostałe środki antykoncepcyjne musisz udać się do swojego lekarza ogólnego lub kliniki planowania rodziny i otrzymać na nie receptę.

P: Czy będę musiała podać swoje dane osobiste zanim otrzymam receptę na pigułki antykoncepcyjne?

O: Pigułka musi być przepisana przez lekarza, który musi poznać historię Twojego zdrowia zanim wyda Ci receptę. Lekarz będzie musiał zmierzyć Ci ciśnienie krwi, Twoją wagę i zapytać Cię czy palisz papierosy. Palenie papierosów stanowi wiele problemów dla zdrowia układu rozrodczego.

P: Czy jest jakaś dolna granica wieku, poniżej której, według prawa, nie można dostać środków antykoncepcyjnych?

O: Kondomy mogą być nabyte bez recepty przez każdą osobę powyżej lub poniżej 17-ego roku życia. Sprzedaż pozostałych środków antykoncepcyjnych (innych niż kondomy) niezamężnej osobie poniżej 17-stu lat jest bezprawne, chyba, że osoba ta posiada na te środki receptę. Lekarze nie są zobowiązani konsultować się bądź też otrzymać pozwolenia od rodziców osoby poniżej 17-ego roku życia w celu wydania jej takowej recepty.

P: Co stanowi najlepszą ochronę przed infekcjami przenoszonymi drogą płciową?

O: Najskuteczniejszym środkiem ochrony przed infekcjami przenoszonymi drogą płciową są kondomy, o ile są one użyte właściwie.

P: Jeśli przyjmuję doustnie pigułki antykoncepcyjne i jednocześnie biorę antybiotyki, czy działanie pigułki będzie w dalszym ciągu skuteczne?

O: Nie, w takim wypadku musisz przedsięwziąć dodatkowe zabezpieczenie. Natychmiast skonsultuj się w tej sprawie ze swoim lekarzem ogólnym lub kliniką planowania rodziny. Inne lekarstwa mogą również zakłócić działanie pigułki antykoncepcyjnej tak samo jak wymioty czy silna biegunka. W celu otrzymania dodatkowej porady bądź jakichkolwiek wątpliwości w kwestii przyjmowania doustnej tabletki antykoncepcyjnej, skonsultuj się ze swoim lekarzem ogólnym, kliniką planowania rodziny lub farmaceutą.

2

P: Czy karmienie piersią stanowi skuteczną metodę antykoncepcji?

O: Karmienie piersią **NIE** jest skuteczną metodą antykoncepcji. Niemniej jednak decyzja o tym czy karmić dziecko piersią czy nie jest bardzo ważna. Istnieją metody antykoncepcji, które mogą być stosowane w okresie karmienia dziecka piersią. Aby podjąć świadomą decyzję w tej kwestii, porozmawiaj ze swoim lekarzem ogólnym, kliniką planowania rodziny lub pielęgniarką środowiskową w swoim miejscowym ośrodku zdrowia.

Ważna uwaga: karmienie piersią jest korzystne zarówno dla dziecka jak i matki. Do korzyści zdrowotnych dziecka płynących z karmienia piersią zalicza się zwiększoną odporność organizmu na choroby, zmniejszone ryzyko występowania alergii oraz lepszy rozwój uzębienia.

3

OPCJE W PRZYPADKU CIĄŻY KRYZYSOWEJ

Jeśli Twoja ciąża jest ciążą kryzysową (niezależnie od faktu czy była ona planowana czy też nie), musisz podjąć w jej kwestii decyzję, która będzie dla Ciebie dobra. Aby decyzja ta była Oświadoma, musisz poznać wszystkie opcje, które istnieją obecnie w Irlandii. Jest rzeczą ważną przemyśleć wszystkie z tych opcji i dowiedzieć się, jakie wsparcie, finansowe i społeczne może Ci przysługiwać w związku z różnymi opcjami. To pomoże Ci podjąć decyzję, która będzie dla Ciebie właściwa.

Jakąkolwiek podejmiesz decyzję, musi być ona właściwa dla Ciebie.

Twoje opcje:

1. Rodzicielstwo
2. Adopcja
3. Aborcja

1. RODZICIELSTWO

Jeśli zdecydujesz się utrzymać ciążę i zostać rodzicem, zarówno w pojedynkę jak i wspólnie ze swoim partnerem, jest ważne, aby uzyskać odpowiednią poradę i informacje na temat Twoich praw gwarantowanych przez prawo i przysługującą Ci opiekę społeczną. Twój status prawny może mieć wpływ na to, jakiego rodzaju zasiłki będą dla Ciebie dostępne.

Związana z tym informacja, której musisz zasięgnąć dotyczy następujących:

- Urlop macierzyński/rodzicielski
- Należne Ci wsparcie finansowe
- Usługi państwowej służby zdrowia
- Porady prawne dla rodziców nie będących we wzajemnym związku małżeńskim

URLOP MACIERZYŃSKI

- Jesteś uprawniona do urlopu macierzyńskiego niezależnie od faktu jak dawno rozpoczęłaś swoją obecną pracę
- Musisz być pracownikiem, który płaci składki na Ubezpieczenie Społeczne (National Insurance/PRSI)
- Jesteś uprawniona do jednej sesji w szkole rodzenia bez potrącania przez pracodawcę pieniędzy z Twoich zarobków z powodu tej nieobecności w pracy (wyjątkiem są 3 ostatnie lekcje w sesji)
- Masz prawo do 26-ciu tygodni płatnego urlopu macierzyńskiego
- Masz również prawo do skorzystania z dodatkowych 16-stu tygodni urlopu macierzyńskiego, ale nie będzie Ci przysługiwał zasiłek macierzyński za te 16 dodatkowych tygodni.

URLOP OJCOWSKI

- Każdy rodzic jest uprawniony do 14-stodniowego urlopu ojcowskiego w okresie pierwszych 8 lat po narodzinach dziecka, urlop ten przysługuje na każde dziecko poniżej 8-ego roku życia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji na temat urlopu macierzyńskiego i ojcowskiego, skontaktuj się z **Komisją ds. Równości (The Equality Authority)**. Zobacz: Przydatne Kontakty na końcu tego przewodnika.

TWOJE PRAWA FINANSOWE

Musisz być „zasiedziatym rezydentem” w Irlandii, aby móc kwalifikować się do **zasiłków pomocy społecznej (social assistance payments)**. Jeśli zamieszkiwałaś na terenie Wspólnego Obszaru (Common Travel Area/CTA) przez okres przynajmniej dwóch lat lub dłużej, pracowałaś na terenie CTA a teraz mieszkasz w Irlandii i

3

masz zamiar pozostać w tym kraju i uczynić go miejscem swojego stałego zamieszkania, spełniasz warunki „zasiedziatego rezydenta”. Do ziem Wspólnego Obszaru (CTA) zalicza się Irlandię, Wielką Brytanię, Wyspy Normandzkie (Channel islands) oraz Wyspę Man (the Isle of Man).

Musisz być zasiedziatym rezydentem w Irlandii, aby kwalifikować się do otrzymywania następujących zasiłków, które są wypłacane przez **Ministerstwo Spraw Społecznych i Rodziny (Department of Social and Family Affairs/DSFA)**:

- Zasiłek dla bezrobotnych (Unemployment Assistance)
- Emerytura (Old Age Non-Contributory Pension)
- Renta dla niewidomych (Blind Pension)
- Emerytura dla wdowy/wdowca (Widow(er)'s Non-Contributory Pension) oraz renta dla sierot (Orphan's Non-Contributory Pension)
- Dodatek dla rodzica samotnie wychowującego dziecko (One-Parent Family Payment)
- Dodatek opiekunicy (Carer's Allowance)
- Renta dla osoby niepełnosprawnej (Disability Allowance)
- Dodatkowy zasiłek socjalny (inny niż jednorazowe wypłaty w przypadku pilnych potrzeb) (Supplementary Welfare Allowance/other than once-off exceptional and urgent needs payments)
- Dodatek na dziecko (Child benefit)

Obywatele Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EU/EEA) oraz Obywatele Narodowości Szwajcarskiej, którzy są zatrudnieni lub samozatrudnieni w Irlandii i podlegają irlandzkiemu systemowi ubezpieczeń (Irish Social Insurance system), zgodnie z prawem Unii Europejskiej nie muszą spełniać warunków rezydenta zasiedziatego w celu kwalifikowania się do pobierania następujących Zasiłków Rodziny (Family Benefits):

- * Dodatek dla rodzica samotnie wychowującego dziecko (One-Parent Family Payment)
- * Renta dla sierot (Orphan's Non-Contributory Pension)
- * Rodzinny dodatek dochodowy (Family Income Supplement)
- * Dodatek na dziecko (Child Benefit)

Zasiłek Macierzyński

Zasiłek macierzyński jest dla zatrudnionych i samozatrudnionych kobiet, które płacą składki na ubezpieczenie społeczne (Social Insurance/PRSI) w proporcji odpowiedniej do swoich zarobków i mają wymaganą minimalną ilość składek (przynajmniej 39 do roku planowanego urlopu macierzyńskiego). Ponieważ dotyczy to wpłat na ubezpieczenie społeczne nie musisz spełniać warunków rezydenta zasiedziatego, kiedy

będziesz ubiegać się w takiej sytuacji o zasiłek macierzyński. Musisz być osobą zatrudnioną (pracującą) w chwili złożenia podania o zasiłek macierzyński. Wysokość zasiłku macierzyńskiego, który otrzymasz zależeć będzie od wysokości Twoich zarobków.

Jeśli przysługuje Ci zasiłek macierzyński, otrzymywać go będziesz przez okres 26-ciu tygodni. Powinnaś złożyć podanie o zasiłek macierzyński przynajmniej 6 tygodni przed terminem narodzin Twojego dziecka. Formularz podania o zasiłek możesz otrzymać z Twojego miejscowego Biura Ubezpieczeń Społecznych (Social Welfare Local Office), urzędu pocztowego (Post Office), bądź **Działu Zasiłków Macierzyńskich w DSFA (Maternity Benefit Section of DSFA)**. Zobacz *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

Dodatek na Dziecko

Dodatek na dziecko przysługuje wszystkim dzieciom w Irlandii niezależnie od dochodu rodziców. Jedynym warunkiem, który należy spełnić, aby go otrzymać to posiadanie statusu rezydenta zasiedziatego. Dodatek na dziecko jest wypłacany do momentu ukończenia przez dziecko 16-ego roku życia bądź 19-stu lat w przypadku, jeśli dziecko uczy się w pełnym wymiarze godzin. Dodatek ten jest wypłacany regularnie co miesiąc.

Nie musisz wypełniać żadnych podań o dodatek na dziecko – będzie Ci on przysługiwał automatycznie od momentu zarejestrowania narodzin Twojego dziecka.

One-Parent Family Payment (OPF) Dodatek dla Rodzica Samotnie Wychowującego Dziecko

Dodatek dla Rodzica Samotnie Wychowującego Dziecko jest wypłacany kobiecie bądź mężczyźnie, która/y samotnie wychowuje dziecko lub dzieci bez pomocy partnera/partnerki. Możesz złożyć podanie o ten zasiłek, jeśli jesteś niezamężna/nieżonaty, wdową/wdowcem, partnerką/partnerem osoby przebywającej w więzieniu, w separacji, rozwiedziona/rozwiedziony, bądź w przypadku, kiedy Twoje małżeństwo zostało anulowane i nie mieszkasz już dłużej ze swoim mężem/żoną. Wypłata składa się ze stawki finansowej tylko dla Ciebie oraz dodatkowej sumy na każde dziecko będące na Twoim wychowaniu. Twoja stawka finansowa będzie zależeć od wysokości Twoich dochodów.

Będziesz kwalifikować się na ten dodatek w przypadku, gdy:

- Jesteś odpowiedzialna/y jako główny opiekun za przynajmniej jedno dziecko, które mieszka razem z Tobą i jest w wieku poniżej 18-stu lat bądź 22-ściu lat i uczy się w pełnym wymiarze godzin.

3

- Nie mieszkasz razem ze swoim partnerem, tzn. nie mieszkacie razem ze sobą jako mąż i żona.
- Twój dochód wynosi €375.00 na tydzień bądź mniej.
- Spełniasz pozostałe warunki dochodowe – to dotyczy jakiegokolwiek innego dochodu oprócz zarobków, który możesz mieć, np. dochodu z wynajmu nieruchomości (za wyjątkiem Twojego własnego domu), czy też innego majątku, za który możesz otrzymać pieniądze bądź, który będzie przynosił Ci stały dochód
- Jesteś rezydentem zamieszkałym w tym państwie (Irlandii).

W celu zasięgnięcia szczegółowych informacji na temat Dodatku dla Rodzica Samotnie Wychowującego Dziecko, skontaktuj się z **Działem Rodziny Jednego Rodzica w DSFA (One-Parent Family Section of DSFA)**. Zobacz *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

Dodatkowy Zasiłek Socjalny (Supplementary Welfare Allowance Scheme/SWA)

Dodatkowy Zasiłek Socjalny zapewnia tygodniową podstawową sumę niezbędną do utrzymania się kwalifikującym się osobom, które posiadają tylko bardzo niewielkie zarobki lub w ogóle ich nie posiadają. Osoby o niskich dochodach mogą również kwalifikować się do dodatkowych tygodniowych wypłat, aby pomóc im w pewnych specyficznych potrzebach, takich jak np. pomoc z płaceniem czynszu czy kredytu mieszkaniowego. Ponadto, można otrzymać jednorazowe wypłaty w przypadku pilnych bądź szczególnych potrzeb.

Zasiłki Podstawowe (Basic Payments)

Jeśli nie masz żadnego dochodu, możesz być uprawniona do Dodatkowego Zasiłku Socjalnego. Jeśli Twój tygodniowy dochód jest poniżej wysokości dodatkowego Zasiłku Socjalnego w przeliczeniu na ilość członków Twojej rodziny, możesz otrzymać dopłaty w celu podniesienia dochodów Twojej rodziny do odpowiedniego poziomu zgodnego z poziomem wysokości Dodatkowego Zasiłku Socjalnego. Jeśli wystąpiłaś o Zasiłek Socjalny (Social Welfare Benefit) lub emeryturę, lecz nie zostały Ci one jeszcze wypłacone i nie posiadasz żadnego innego dochodu, możesz kwalifikować się do Dodatkowego Zasiłku Socjalnego w okresie oczekiwania na jeden z powyższych.

Zasiłki Dodatkowe (Supplements)

Jeśli Twój dochód płynący albo z Dodatkowego Zasiłku Socjalnego albo z innego źródła (Supplementary Welfare Benefit) jest zbyt niski, aby spełnić wszystkie Twoje potrzeby finansowe, możesz otrzymać tygodniowy zasiłek dodatkowy.

Lista szczególnych potrzeb to:

- * Spłaty czynszu lub kredytu mieszkaniowego.
- * Dodatkowe opłaty za ogrzewanie z powodu złego stanu zdrowia. Będziesz musiała przedstawić list od swojego lekarza w tej sprawie zanim zostanie Ci przyznany ten zasiłek.
- * Specjalna dieta spowodowana stanem Twojego zdrowia, np. cukrzycą lub chorobą trzewną (celiaklą). Zazwyczaj specjalna dieta musi być Ci przepisana przez lekarza specjalistę w szpitalu lub szpitalnego administratora. W pewnych wypadkach jednak, np. w przypadku diety niskotłuszczowej, może być ona przepisana przez lekarza ogólnego (GP).

Wysokość każdego z powyższych zasiłków będzie ustalona przez Kierownictwo Służby Zdrowia (Health Service Executive) w zależności od Twoich indywidualnych potrzeb.

Zasiłki w Przypadku Szczególnych Potrzeb (Exceptional Needs Payments)

Mogą Ci być wypłacane jednorazowe Zasiłki w Przypadku Szczególnych Potrzeb, aby pomóc Ci w niezbędnych, jednorazowych wydatkach w szczególnych wypadkach losowych. Wydatki, które są przewidywalne lub są natury powtarzającej się, takie jak np. wydatki na paliwo lub odzież powinny być pokrywane z Twojego tygodniowego dochodu. Nikt nie ma automatycznego prawa do zasiłku w przypadku szczególnych potrzeb. Wypłaty tego zasiłku należą do uznania Kierownictwa Służby Zdrowia, które rozpatrzy wszystkie Twoje indywidualne potrzeby.

W zależności od Twoich indywidualnych potrzeb, zasiłek w przypadku szczególnych potrzeb może być wypłacony, aby pomóc Ci w pokryciu następujących kosztów:

- * Zakupu łózka i innych niezbędnych sprzętów domowych takich jak np. łóżeczko dla dziecka, wózek dla dziecka oraz ubranek dla dziecka
- * Kosztów pogrzebu
- * Innych nieprzewidzianych dużych wydatków

Zasiłek w Przypadku Nagłych Potrzeb (Urgent Needs Payments)

Możesz otrzymać Zasiłek w Przypadku Nagłych Potrzeb, jeśli normalnie nie kwalifikujesz się do otrzymywania Dodatkowego Zasiłku Socjalnego (Supplementary Welfare Allowance Scheme). Wypłaty Zasiłku w Przypadku Nagłych Potrzeb są z reguły dokonywane w przypadku natychmiastowych potrzeb takich jak zakup pożywienia i odzieży w następstwie kataklizmów takich jak pożar lub powódź.

3

W zależności od Twojej indywidualnej sytuacji życiowej, być może zmuszona będziesz spłacić całość lub część wyptaonej Ci kwoty, np. w sytuacji, kiedy wrócisz do pracy lub, kiedy instytucja ubezpieczeniowa wypłaci Ci odszkodowanie za poniesione straty.

Schemat Pomocy Finansowej przy Zakupie Odzieży i Obuwia Szkolnego "Znów do Szkoły".

Ten schemat pomocy finansowej pomoże Ci w poniesieniu kosztów związanych z wydatkami na obuwie oraz odzież szkolną dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (22-ego roku życia, jeśli dziecko uczy się w pełnym wymiarze godzin) i których rodzice otrzymują zasiłki socjalne lub dodatkowe zasiłki socjalne (SWA). Schemat ten jest dostępny co roku w okresie od czerwca do września.

Schemat Pomocy Finansowej przy Zakupie Opatu

Możesz kwalifikować się do tygodniowej zapomogi zgodnie ze Schematem Pomocy Finansowej przy zakupie opatu podczas okresu zimowego, jeśli spełnisz odpowiednie warunki. Dostępna jest też dodatkowa zapomoga finansowa na zakup opatu bezdymnego w przypadku, jeśli mieszkasz w rejonie gdzie panuje zakaz używania węgla bitumicznego.

Ubieganie się o Dodatek do Zasiłku Socjalnego (SWA)

W celu otrzymania Dodatku do Zasiłku Socjalnego, powinnaś skontaktować się z oficerem ds. opieki społecznej (community welfare officer) w swoim miejscowym ośrodku zdrowia. Ona/on będzie odpowiedzialna/y za podjęcie decyzji w sprawie Twojego podania. Szczegółowe informacje o dyżurach oficera ds. opieki społecznej są dostępne w Twoim miejscowym ośrodku zdrowia.

Aby kwalifikować się do otrzymywania dodatkowego zasiłku socjalnego musisz spełnić następujące warunki:

- Być rezydentem zasiedziałym w tym państwie/Irlandii (wyjątek stanowią zapomogi w przypadku „szczególnych” lub „pilnych” potrzeb)
- Mieć dochody, które nie są wystarczalne na pokrycie Twoich potrzeb
- Złożyć podanie o zapomogi/zasiłki, do których możesz być upoważniona, np. zapomoga w przypadku bezrobocia, zapomoga dla rodzica samotnie wychowującego dziecko, itd.

Zazwyczaj nie będziesz kwalifikować się do dodatkowego zasiłku socjalnego, jeśli pracujesz w pełnym wymiarze godzin bądź jesteś studentką uczącą się w pełnym wymiarze godzin.

Dodatkowa informacja:

Informacja jest dostępna w Twoim lokalnym Biurze Opieki Społecznej (**Social Welfare Local Office**) na stronie internetowej: www.welfare.ie oraz w AERTEL, usługu teletekstowej sieci RTE.

Broszury informacyjne, ulotki oraz formularze podań są dostępne w lokalnych biurach opieki społecznej (Social Welfare Local Offices), urzędów pocztowych (Post Offices) oraz pod numerem telefonu Linii Informacyjnej Departamentu Spraw Społecznych i Rodziny (Department of Social and Family Affairs): 1890 20 23 25.

Informacja na temat wypłat zasiłków socjalnych i zapomóg dochodowych są dostępne w Twoim miejscowym Centrum Porad Obywatelskich (Citizens Information Centre) (lista tych biur jest podana w książkach telefonicznych Golden Pages).

PAŃSTWOWA SŁUŻBA ZDROWIA

P: Jestem w ciąży; do czego jestem w związku z tym upoważniona?

O: Jeśli jesteś posiadaczką karty zdrowia i mieszkasz lub też zamierzasz mieszkać na terenie Irlandii przynajmniej przez rok, jesteś uprawniona do opieki przedporodowej (przed narodzinami Twojego dziecka). Jest to opieka medyczna i socjalna, którą otrzymasz zanim urodzi się Twoje dziecko. Jesteś m.in. uprawniona do następujących:

- Usług dla kobiet w ciąży
- Szkoły rodzenia i wizyt domowych z tym związanych
- Informacji na temat porodu domowego
- Urlopu macierzyńskiego

P: Do czego jesteśmy ja i moje dziecko uprawnieni po jego/jej narodzinach?

O: Zgodnie ze Schematem Opieka nad Matką i Noworodkiem, Twojemu dziecku zostaną zapewnione dwie bezpłatne wizyty Twojego lekarza ogólnego (lekarza rodzinnego). Pierwsza z tych wizyt będzie mieć miejsce, kiedy Twoje dziecko skończy dwa tygodnie, a druga w szóstym tygodniu życia dziecka.

P: Co robi pielęgniarka środowiskowa?

O: Jeśli urodziłaś swoje dziecko w irlandzkim szpitalu, kiedy wrócisz do swojego domu, odwiedzi Cię pielęgniarka środowiskowa. Ty sama nie będziesz musiała kontaktować się z pielęgniarką z państwowej służby zdrowia – pielęgniarka skontaktuje się z Tobą automatycznie po narodzinach Twojego dziecka. Jeśli rodziłaś w domu, Twoja położna już złożyła Ci wizytę. Pielęgniarka środowiskowa w służbie państwowej jest

3

zatrudniona przez Zarząd Służby Zdrowia i może Ci pomóc w następujących:

- Poradzie i wsparciu na temat Twojego własnego zdrowia oraz zdrowia Twojego dziecka
- Karmieniu piersią
- Odżywianiu oraz diecie (kiedy Twoje dziecko zacznie jeść pokarmy stałe)
- Kontrolowaniu czy dziecko prawidłowo się rozwija
- Szczepieniu Twojego dziecka

Kontrole rozwoju Twojego dziecka mogą być przeprowadzane w Twoim miejscowym ośrodku zdrowia lub w Twoim własnym domu i są one bezpłatne. Kontrole te śledzą i rejestrują rozwój Twojego dziecka.

INFORMACJE PRAWNE DLA RODZICÓW NIE BĘDĄCYCH ZE SOBĄ W ZWIĄZKU MAŁŻEŃSKIM

Organizacja Treoir przetłumaczyła porady prawne dla rodziców nie będących ze sobą w związku małżeńskim na języki: arabski, chiński, francuski, polski, rumuński oraz rosyjski i mogą być one uzyskane ze strony internetowej tej organizacji: www.treoir.ie

Dokument ten zawiera informacje na temat:

- Rejestracji narodzin
- Wspólnego rodzicielstwa
- Obowiązków opiekunów prawnych
- Opieki nad dzieckiem
- Widzenia się z dzieckiem
- Alimentów na dziecko
- Złożenia podania o paszport dla dziecka
- Ojców nie będących w formalnych związkach małżeńskich z matkami ich dzieci
- Uprawdzania dzieci

Zobacz też *Wydawnictwa Treoir/CPA* na stronie 37 w celu wyszukania innych przydatnych publikacji na temat.

2. ADOPCJA

P: Co to jest adopcja?

O: Adopcja jest procedurą prawną zgodnie z którą niezamężna matka może na stałe umieścić swoje dziecko w innej rodzinie. W momencie ogłoszenia Nakazu Adopcyjnego, od tej decyzji nie ma już odwołania. Wszystkie adopcje muszą być zaaranżowane przez Zarząd Służby Zdrowia bądź agencji adopcyjnej. Te agencje są umieszczone w rejestrze Zarządu Adopcyjnego. Dziecko rodziców będących ze sobą w związku małżeńskim może być oddane do adopcji tylko w przypadku porzucenia go/jej przez rodziców.⁶

W Irlandii istnieją dwa rodzaje adopcji – adopcja „zamknięta” oraz adopcja „otwarta”. Adopcja „zamknięta” jest to adopcja, podczas której rodzice biologiczni oraz rodzice adopcyjni nie kontaktują się wzajemnie. Adopcja „otwarta” to adopcja, podczas której dochodzi do kontaktu pomiędzy rodzicami biologicznymi i adopcyjnymi. Stopień tego kontaktu zależy od samych rodziców oraz agencji pośredniczącej w adopcji. Niemniej jednak, z usług jakiegokolwiek agencji adopcyjnej skorzystasz, udzieli Ci ona/one informacji oraz wsparcia w podjęciu decyzji, która będzie właściwa dla Ciebie i Twojego dziecka.

Matka dziecka jest proszona o udzielenie swojej zgody na adopcję poprzez podpisanie różnorodnych dokumentów. Ojciec nie będzie proszony o zgodę z wyjątkiem sytuacji, kiedy to on został wyznaczony jako opiekun prawny dziecka. Jeśli ojciec dziecka nie jest jego/jej opiekunem prawnym, można z nim przekonsultować kwestię adopcji, nie oznacza to jednak, że wymagana jest jego zgoda w tej sprawie.

Jeśli rozważasz kwestię adopcji jako jedną z opcji, agencje adopcyjne oraz usługowe w kwestii doradztwa w sprawach związanych z ciążą znajdujące się na liście rozdziału *Przydatne Kontakty* udziela Ci dalszych informacji w tej sprawie.

Ważna uwaga: jeśli zdecydujesz się wybrać adopcję jako rozwiązanie, jest bardzo ważne abyś była w stałym kontakcie z agencją adopcyjną przez cały proces trwania procedury adopcyjnej, tzn. do momentu, kiedy nie zostanie podpisane ostateczne orzeczenie o adopcji. Jest to zazwyczaj kilka miesięcy od momentu, kiedy dziecko zostanie umieszczone w rodzinie adopcyjnej. Jeśli masz jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące Twojego statusu prawnego w Irlandii, można złożyć podanie do **Ministerstwa Sprawiedliwości, Równości i Reformy Prawa (Department of Justice, Equality and Law Reform)** w celu przedłużenia Twojej wizy do czasu zakończenia procesu adopcyjnego. Agencja adopcyjna udzieli Ci dalszych informacji, w jaki sposób to zrobić lub możesz skontaktować się z Departamentem osobiście. Zobacz też: *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

P: Co to jest Orzeczenie o Adopcji?

O: Orzeczenie o adopcji prawnie umacnia pozycję dziecka w jego/jej rodzinie adopcyjnej. W momencie orzeczenia o adopcji biologiczny rodzic dziecka traci wszystkie prawa do swojego dziecka i jest zwolniony ze

⁶ Źródło: strona internetowa Zarządu Adopcyjnego: <http://www.adoptionboard.ie>

3

wszystkich swoich obowiązków rodzicielskich. Wszystkie te prawa i obowiązki są wtedy przeniesione na osoby rodziców adopcyjnych. Według prawa dziecko należy do swoich rodziców adopcyjnych tak samo jakby było ono narodzone w ich związku małżeńskim. Adopcja prawna jest wieczna.

P: Co mogę zrobić w sytuacji, gdy rozważam adopcję jako jedną z możliwości?

O: Jest wiele agencji adopcyjnych w Irlandii gdzie możesz uzyskać poufne informacje na ten temat. **Zarząd Adopcyjny (Adoption Board)** udzieli Ci również informacji na temat procedury adopcyjnej w Irlandii. Listę agencji adopcyjnych znajdziesz w rozdziale *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika. Zarząd służby Zdrowia (Health Service Executive) również oferuje usługi związane z adopcją. Pracownicy Społeczni w szpitalach położniczych i ogólnych również mogą udzielić Ci porady i wsparcia w związku z adopcją.

P: Czy mogę dowiedzieć się gdzie będzie znajdować się moje dziecko?

O: Nie. Zazwyczaj nie ma wymiany adresów. W przypadku „otwartych” adopcji spotkania zazwyczaj odbywają się w neutralnych miejscach.

P: Czy moje dziecko będzie wychowywane w świadomości swojej spuścizny kulturowej?

O: Agencje adopcyjne zawsze starają się umieścić dziecko w rodzinie, która wychowa je w świadomości pochodzenia kulturowego jego/jej matki i/lub ojca. Dotyczy to również religii – jako rodzic masz prawo dowiedzieć się, jakie jest wyznanie religijne rodziców adopcyjnych przed i w momencie, gdy wyrazisz swoją zgodę na adopcję swojego dziecka.

Ważna uwaga: Jest bardzo ważne, aby mieć świadomość, że wszystkie agencje przestrzegają ścisłych zasad poufności.

W celu uzyskania dalszych informacji skontaktuj się z Zarządem Adopcyjnym (Adoption Board). Zobacz *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

3. ABORCJA

P: Co to jest aborcja?

O: Aborcja, lub przerwanie ciąży to zakończenie ciąży poprzez zabieg chirurgiczny.

Zgodnie ze słowami „Prawa do informacji o aborcji” (rządowej strony internetowej:

<http://www.citizensinformation.ie>): „Aborcja jest nielegalna w Irlandii z wyjątkiem sytuacji, kiedy istnieje prawdziwe i znaczne zagrożenie dla życia matki, w tym

ryzyko popętnienia przez nią samobójstwa. Kobiety nie mogą być powstrzymywane przed wyjazdem za granicę w celu usunięcia ciąży. Jest zgodne z irlandzkim prawem udzielanie informacji o aborcjach wykonywanych za granicą, pod warunkiem zachowania ścisłych zasad (np. udzielenie tych informacji musi mieć miejsce podczas sesji doradztwa nie zaś przez telefon). Jest niezgodne z prawem zachęcanie lub namawianie do aborcji w indywidualnych przypadkach.”

Kobiety zamieszkałe na terenie Irlandii, które zdecydują się na aborcję, w celu jej przeprowadzenia muszą udać się za granicę gdzie aborcja jest legalna. Większość kobiet z Irlandii udaje się do Anglii, ponieważ jest to najbliższy położony kraj. Ponieważ aborcja musi mieć miejsce w prywatnej angielskiej klinice, musi być ona pokryta z prywatnych kosztów. Nie istnieje żadne dofinansowanie w związku z posiadaniem karty zdrowia ani żadna inna dopłata rządowa na pokrycie kosztów aborcji bądź kosztów podróży przedsięwziętej w tym celu.

Dla kobiet o nie-irlandzkim pochodzeniu odbycie podróży w celu aborcyjnym może wiązać się z trudnościami i zależeć od ich statusu wizowego/imigracyjnego. W związku z rodzajem posiadanej przez Ciebie wize, być może będziesz musiała się ubiegać na zezwolenie na wyjazd w celu dokonania aborcji a następnie powrót do Irlandii. Jeśli kobieta potrzebuje pozwolenia na wyjazd w tym celu, będzie ona musiała dostarczyć następujące dokumenty do Wydziału Obywatelskiego w Ministerstwie Sprawiedliwości, Równości i Reformy Prawa:

- list z ośrodka doradztwa bądź swojego lekarza oraz
- list z kliniki w Anglii (bądź gdziekolwiek aborcja ma mieć miejsce) potwierdzający umówioną wizytę w tym celu

Agencje znajdujące się na liście w rozdziale *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika mogą udzielić Ci pomocy w uzyskaniu powyższych. Niektórzy lekarze, doradcy i poszczególne agencje udzielają informacji na temat aborcji za granicą podczas sesji konsultacyjnej, niektórzy jednak tego nie robią. Niemniej jednak wszyscy udzielą Ci porady na temat dostępnych Ci opcji w przypadku ciąży kryzysowej.

Agencje zaznaczone gwiazdką (*) na liście Przydatnych Kontaktów podanej na końcu tego przewodnika udzielą Ci informacji na temat klinik aborcyjnych podczas sesji doradztwa odbytej „twarzą w twarz”.

4

KWESTIE ZWIĄZANE ZE ZDROWIEM

1. Centra dla Osób Torturowanych
2. Przemoc Domowa
3. Okaleczenie Genitaliów Żeńskich
4. Dręczenie
5. Matka Nosicielka Wirusa HIV
6. Obrzezanie Mężczyzn
7. Poronienie, Urodzenie Martwego Dziecka oraz Śmierć Łóżeczkowa
8. Gwałt
9. Choroby Przenoszone Drogą Płciową

1. CENTRUM OPIEKI DLA OSÓB, KTÓRE PRZEŻYŁY TORTURY

Centrum Opieki dla Osób, które Przeżyły Tortury jest niedochodową organizacją humanitarną, która pracuje razem z ofiarami tortur mając na celu ich całkowitą rehabilitację oraz odzyskanie ich pełnego potencjału bez względu na ich pochodzenie etniczne, płeć, wyznanie religijne bądź orientację polityczną pragnąc osiągnąć wspólny cel zapobiegania stosowania tortur na świecie.⁷

Powołane do życia w 2001-ym roku Centrum oferuje całą gamę usług (medycznych, doradztwa, prawnych, itp.). Jeśli zajdzie taka potrzeba, Centrum skieruje Cię do innych agencji, jeśli będzie to stosowne czy pożądane. Klienci Centrum pochodzą ze społeczności uchodźców oraz azylantów znajdujących się na terenie Irlandii.

W celu uzyskania dalszych informacji, skontaktuj się z **Centrum Opieki dla Osób, które Przeżyły Tortury**. Zobacz: *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

2. PRZEMOC DOMOWA

Przemoc w rodzinie lub związkach pomiędzy osobami takimi jak np. małżeństwo, jest przestępstwem i na terenie Irlandii jest potocznie określana jako „przemoc w rodzinie”. Ustawa o Przemocy w Rodzinie z roku 1996-ego gwarantuje ochronę, bezpieczeństwo oraz opiekę dla osób będących w parach małżeńskich, parach mieszkających razem, rodziców, dzieci oraz innych osób żyjących w związkach rodzinnych. Termin przemoc w rodzinie rozumie się jako używanie przemocy fizycznej, psychologicznej (psychicznej) oraz seksualnej.

Ulotka pod tytułem “Ochrona przed Przemocą w Rodzinie” jest dostępna w Ministerstwie Sprawiedliwości, Równości oraz Reformy Prawa. Zobacz: *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

3. OKALECZENIE ŻEŃSKICH NARZĄDÓW PŁCIOWYCH

Okaleczenie żeńskich narządów płciowych bądź obrzezanie kobiet (tak jak jest to czasem nazywane) jest nielegalne na terenie Irlandii. Kobiety, które zostały obrzezane mają bardzo szczególne potrzeby zdrowotne,

⁷ Źródło: oświadczenie Misji CCST przytoczone z ich strony internetowej.

4

m.in. pod względem medycznym, ginekologicznym i położniczym. W przypadku ciąży, obrzezanie (w jego szczególnie ciężkich przypadkach) może powodować komplikacje oraz poważne konsekwencje w trakcie porodu.

Jeśli chciałabyś z kimś na ten temat poufnie porozmawiać, skontaktuj się z organizacją **Comhlámh**. Zobacz *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

4. DRĘCZENIE

Osoba jest winna dręczeniu, jeśli ona/on nęka Cię poprzez

- bezustanne śledzenie, obserwowanie, natrętne narzucanie się, osaczanie lub komunikowanie się z Tobą oraz
- świadome, zuchwałe oraz znaczące zakłócanie Twojego spokoju i prywatności lub
- wprowadzanie Cię w stan niepokoju, zmartwienia oraz wyrządzenie Ci krzywdy

Aby podjąć akcję przeciwko dręczeniu zwanym również „Naruszeniem Spokoju”, udaj się do lokalnego Sądu Okręgowego (District Court) oraz poproś o urzędnika sądowego. W mieście Dublinie udaj się do **Biura Wezwań (Summons Office)**. Zobacz: *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

5. MATKA ZAKAŻONA WIRUSEM HIV

Testowanie na obecność wirusa HIV oraz usługi kliniczne dla osób chorych na AIDS istnieje w Irlandii od roku 1985-ego. W praktyce klinicznej, rutynowe testy na wykrycie obecności wirusa HIV są oferowane wszystkim kobietom w ciąży, które przychodzą do kliniki prenatalnej. Poufność, brak uprzedzenia oraz jasne informacje są podstawą w usługach zdrowotnych udzielanych kobietom zakażonym wirusem HIV na terenie Irlandii.

Jest niezmiernie ważne, aby matki zakażone wirusem HIV miały świadomość, że wirus może zostać przekazany dziecku podczas karmienia piersią. W związku z tym, nie poleca się karmienia piersią, jeśli jesteś nosicielką wirusa HIV.

W celu uzyskania dalszych informacji na ten temat, skontaktuj się z Twoją miejscową kliniką planowania rodziny, Kliniką Zdrowia Kobiety, lekarzem pierwszego

kontakty (GP), lub pielęgniarką środowiskową w Twoim miejscowym ośrodku zdrowia. Możesz również skontaktować się z **Cairde** – organizacją znajdującą się w Dublinie, która aktywnie wspiera nosicieli wirusa HIV oraz ich rodziny. Zobacz *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

6. OBRZEZANIE MĘŻCZYZN

Obrzezanie mężczyzn nie jest nielegalne na terenie Irlandii i może zostać zaaranżowane przy pomocy wykwalifikowanych pracowników służby zdrowia. Możesz porozmawiać na temat obrzezania chłopca z pielęgniarką państwowej służby zdrowia, położną, lekarzem pierwszego kontaktu (GP), miejscowym ośrodkiem zdrowia, i/lub szpitalem dziecięcym przed lub po narodzinach Twojego synka. Obrzezanie dziecka przez osobę bez kwalifikacji medycznych w nieodpowiednich warunkach (tzn. miejscu bez medycznego wsparcia), zagraża życiu dziecka i jest przez to nielegalne. Jest ważne, aby obrzezanie było wykonane tylko i wyłącznie przez wykwalifikowanego pracownika służby zdrowia.

7. PORONIENIE, URODZENIE MARTWEGO DZIECKA ORAZ ŚMIERĆ ŁÓŻECZKOWA

Jeśli doświadczyłaś poronienia, urodziłaś martwe dziecko lub Twoje dziecko zmarło na śmierć łożeczkową, możesz uzyskać pomoc poprzez doradztwo w żałobie, doradztwo związane z narodzinami dziecka i/lub informację jak zarejestrować śmierć w **Irlandzkim Związku Poronień (The Miscarriage Association in Ireland)**, **Irlandzkim Towarzystwie ds. Martwych Noworodków i Śmierci Przy Narodzinach (Irish Still Birth and Neo Natal Death Society)** oraz/lub **Irlandzkim Towarzystwie ds. Śmierci Łóżeczkowej (Irish Sudden Infant Death Association)**. Zobacz: *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

8. GWAŁT

Gwałt jest przestępstwem na terenie Irlandii bez względu na wzajemny stosunek pomiędzy osobami. Ustawodawstwo irlandzkie uznaje za zbrodnię gwałt popełniony w związku małżeńskim bądź przez partnera, chłopaka, członka rodziny lub przyjaciela. Zgodnie z Aktem o Cywilnej Pomocy Prawnej (the Civil Legal Aid Act), bezpłatna porada prawna jest udzielana w przypadkach poważnych napaści na tle seksualnym.

4

Skontaktuj się z **Zarządem Pomocy Prawnej (the Legal Aid Board)**.

Centra Kryzysu w Związku z Gwałtem udzielają bezpłatnej i poufnej porady kobietom i mężczyznom, którzy zostali zgwałceni i/lub maltretowani seksualnie w jakimkolwiek okresie swojego życia, bądź komukolwiek, kto chciałby porozmawiać na temat przemocy seksualnej. **Dublińskie Centrum Kryzysu w Związku z Gwałtem (the Dublin Rape Crisis Centre)** obsługuje bezpłatną 24-godzinny telefon zaufania (dla którego pracują wykwalifikowani doradcy) przez siedem dni w tygodniu pod numerem 1800 77 88 88. Tam podadzą Ci również numery telefonu innych centrów kryzysu związanych z gwałtem na terenie kraju. Zobacz *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

9. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

Jest niezwykle istotne abyś skontaktowała się z wykwalifikowanym pracownikiem służby zdrowia bądź placówką służby zdrowia, jeśli jesteś w ciąży i byłaś narażona (lub myślisz, że mogłabyś być narażona) na zarażenie się chorobą przenoszoną drogą płciową. Musisz to zrobić natychmiast abyś mogła otrzymać leczenie i wsparcie jak najszybciej jest to możliwe. Ośrodki zdrowia i pomocy społecznej dla osób ze środowisk imigracyjnych i mniejszości etnicznych będących nosicielami wirusa HIV/AIDS oraz innych chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową są prowadzone zgodnie z wytycznymi konwencji międzynarodowych. Każdy mieszkaniec Irlandii „ma prawo do leczenia, które jest dostępne oraz odpowiednie dla jego lub jej choroby oraz bezpłatne gdziekolwiek jest to możliwe”.⁸ Wszyscy imigranci, niezależnie o ich statusu rezydencji w kraju są uprawnieni do leczenia i wsparcia w przypadku takich chorób jak HIV/AIDS oraz chorób przenoszonych drogą płciową. Obawa czy niepokój związany z Twoim statusem prawnym lub poufnością w dziedzinie usług medycznych może powstrzymać Cię przed szukaniem pomocy. Bądź pewna największej dyskrecji we wszystkich dziedzinach usług.

Irlandzkie Towarzystwo ds. Planowania Rodziny (the Irish Family Planning Association) wydało biuletyn informacyjny pt. **Czarno-Biały Przewodnik do Chorób Przenoszonych Drogą Płciową (the Black & White Guide to Sexually Transmitted Infections)**, który dostępny jest w językach: angielskim, francuskim, rumuńskim i rosyjskim. W celu otrzymania kopii tego biuletynu oraz innych przewodników informacyjnych,

skontaktuj się z Irlandzkim Towarzystwem Planowania Rodziny (the Irish Family Planning Association/IFPA). Możesz również skontaktować się z Klinikami Zdrowia Kobiety (Well Woman clinics) w celu uzyskania informacji oraz usług doradczych. Zobacz: *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

Ponadto, większość głównych szpitali posiada oddziały Medycyny Moczowo-Płciowej (Genito-Urinary Medicine/GUM), na których diagnozuje się i leczy choroby przenoszone drogą płciową w atmosferze ścisłej poufności. Chociaż, np. dwie kliniki GUM w Dublinie proszą pacjenta o podanie nazwiska i adresu, ich usługi są ściśle poufne. Zobacz: *Przydatne Kontakty* na końcu tego przewodnika.

⁸ Źródło: Dr Patrick O'Sullivan w "AIDS & Drugs Service for Eastern Health Board"

5

PRZYDATNE KONTAKTY

W razie nagłych wypadków dzwoń pod numer 112. To połączenie jest bezpłatne i operator natychmiast skontaktuje Cię z odpowiednimi służbami (pogotowiem, strażą pożarną, policją (Gardai), strażą przybrzeżną czy pogotowiem górskim).

TREOIR

Narodowe Centrum Informacyjne dla Rodziców nie będących we wzajemnym związku małżeńskim (National Information Centre for Unmarried Parents)
Narodowe Centrum Zasobów dla Tych, którzy Pracują z Młodymi Rodzicami (National Resource Centre for those Working with Young Parents)

14 Gandon House
Custom House Square
IFSC

Dublin 1

LoCall: 1890 252 084

Tel: 01 6700 120

Email: info@treoir.ie

Strona internetowa: www.treoir.ie

Poprzez swoje bezpłatne i poufne **Narodowe Centrum Informacyjne** Treoir udziela informacji na temat kwestii prawnych, dostępnych środków ze strony opieki społecznej oraz innych problemów, które mogą dotyczyć rodziców nie będących w związku małżeńskim.

Zobacz listę publikacji wydanych przez Treoir na stronie 37.

AGENCJE PORAD DS. CIAŻY (PREGNANCY COUNSELLING AGENCIES)

* Służby Doradztwa oraz Wsparcia Ciąży Kryzysowej

Ballinasloe

(Ballinasloe Crisis Pregnancy Counselling and Support Service)

Marina House

Portiuncula Hospital

Ballinasloe

Co. Galway

Callsave: 1850 200 600

Tel: 090 964 8190

Poniedziałek-piątek 9.00-17.00

Email: ballinasloecps@mailn.hse.ie

Strona internetowa: www.whb.ie/ourservices

* Agencje/Służby oznaczone gwiazdką podadzą Ci namiary klinik aborcyjnych podczas sesji doradczej odbytej z nimi twarzą w twarz

5

CURA

Dostępna w 17-stu centrach na terenie kraju

Callsave: 1850 622626

Poniedziałek-piątek 9.30-21.00, sobota 10.00-17.00

Email: cura@iol.ie

Strona internetowa: www.cura.ie

* Dublińskie Centrum Zdrowia Kobiety (Dublin Well Woman Centre)

35 Lower Liffey Street Tel: 01 872 8051

Ballsbridge Tel: 01 660 9860

Coolock Tel: 01 848 4511

Poniedziałek-piątek 9.00-19.30, sobota 10.00-16.00

Email: info@wellwomancentre.ie

Strona internetowa: www.wellwomancentre.ie/

* Irlandzkie Towarzystwo Planowania Rodziny (Irish Family Planning Association)

Dostępna w 8-śmiu centrach na terenie kraju

Callsave: 1850 49 50 51

Poniedziałek-piątek 09.00-17.00

Email: post@ifpa.ie

Strona internetowa: www.ifpa.ie

Służba Ochrony Ciąży ŻYCIE (LIFE Pregnancy Care Service)

Dostępna w 6-ściu centrach na terenie kraju

Callsave: 1850 281281

Poniedziałek-sobota 09.00-21.00

Niedziela 15.00-21.00

Email: life@life.ie

Strona internetowa: www.life.ie

* Służby Wspierania Ciąży Kryzysowej Mayo (Mayo Crisis Pregnancy Support Services)

Mayo General Hospital (Szpital Ogólny Mayo)

Castlebar

Co Mayo

LoCall: 1890 20 00 22

Poniedziałek-piątek 9.30-17.00

* Usługi Doradztwa ds. Ciąży Kryzysowej Midlands

(Midlands Crisis Pregnancy Counselling Service/CPCS)

Dostępne w sześciu centrach na terenie Midlands

Health Service Executive (Kierownictwo Służby Zdrowia)

Midlands Region

Regional Children & Family Services (Regionalne Usługi ds. Dzieci i Rodzin)

Arden Road

Tullamore

Co.Offaly

Połączenie bezpłatne (Freephone): 1800 200 857

Tel: 0506 263 70

Poniedziałek-piątek 09.30-13.00 14.00-15.30

Email: crisispregnancy.counselling@mailq.hse.ie

* Jedna Rodzina (One Family)

Cherish House

2 Lower Pembroke Street

Dublin 2

LoCall: 1890 662 212

Tel: 01 662 9212

Poniedziałek-piątek 09.00-17.00

Email: info@onefamily.ie

Strona internetowa: www.onefamily.ie

* PACT

15 Belgrave Road

Rathmines

Dublin 6

Callsave: 1850 673333

Tel: 01 497 6788

Poniedziałek-piątek 10.30-16.00

Email: info@pact.ie

Strona internetowa: www.pact.ie

Strona internetowa Agencji Ciąży w Kryzysie (Crisis Pregnancy Agency website)

www.positiveoptions.ie

Pozytywne Opcje (Positive Options) jest listą agencji wyspecjalizowanych w zajmowaniu się kwestią ciąży kryzysowej. W celu uzyskania szczegółów zobacz www.positiveoptions.ie lub Freetext LIST numer 50444.

* Agencje oznaczone gwiazdką podadzą Ci namiary klinik aborcyjnych podczas sesji doradczej twarzą w twarz

5

*Centrum Zdrowia Płciowego (Sexual Health Centre)

16 Peter's Street

Cork

Tel: 021 427 5837 lub
021 427 6676

poniedziałek-piątek 10.00-17.00

Email: info@sexualhealthcentre.com

Strona internetowa: www.sexualhealthcentre.com

* Centrum Planowania Rodziny Tralee (Tralee Family Planning Centre)

29 Ashe Street

Tralee

Co Kerry

Tel: 066 712 5322

Poniedziałek-piątek 10.00-16.00

Poniedziałek-czwartek 18.00-21.00

* Centrum Poradnictwa w Sprawach Cięży West Cork (West Cork Crisis Pregnancy Counselling Service)

Skibbereen

Co Cork

LoCall: 1890 252 359

Helpline poniedziałek-piątek 09.30-15.00

Służba Zdrowia dla Młodzieży (Youth Health Service)

73 Shandon Street

Cork

Tel: 021 422 0490 lub
021 422 0491

Poniedziałek 08.00-12.30

Wtorek 09.00-13.00

Środa 13.00-17.30

Czwartek 15.00-19.30

ORGANIZACJE DLA IMIGRANTÓW, AZYLANTÓW ORAZ UCHODZCÓW (ORGANISATIONS FOR MIGRANTS, ASYLUM SEEKERS, REFUGEES)

Dostępna Irlandia (Access Ireland)

Program Mediacji Kulturowej oraz Program dla Kobiet-Uchodźców (Cultural Mediation Programme and Refugee Women's Programme)

40-41 Dominick Street Lower

Dublin 1

Tel: 01 878 0589

Email: info@accessireland.ie

Strona internetowa: www.accessireland.ie

Towarzystwo Społeczności Afgańskiej w Irlandii (Afghan Community of Ireland Association)

20 Ashington Gardens

Od (Off) Navan Road

Dublin 7

Tel: 01 868 3577

Email: afgcommunity@hotmail.com

Strona internetowa: www.nasruddinsaljoqi.tripod.com

Centrum Opieki dla Osób, które Przeżyły Tortury (Centre for the Care of Survivors of Torture)

213 North Circular Road

Phibsboro

Dublin 7

Tel: 01 838 9664

Email: info@ccst.ie or mike@ccst.ie

Strona internetowa: www.ccst.ie

Ministerstwo Sprawiedliwości, Równości oraz Reformy Prawa (Department of Justice, Equality and Law Reform)

72-76 St. Stephen's Green

Dublin 2

Tel: 01 602 8202

Strona internetowa: www.justice.ie

Ministerstwo Sprawiedliwości, Równości oraz Reformy Prawa (Department of Justice, Equality & Law Reform)

Agencja Przyjęć i Integracji (Reception and Integration Agency)

Block C, Ardilaun Centre

112-114 St Stephen's Green West

Dublin 2

Tel: 01 418 3200

Odpowiedzialne za koordynację usług świadczonych azylantom na terenie Irlandii. Współpracuje wspólnie z innymi agencjami państwowymi, grupami ochotniczymi i lokalnymi oraz organizacjami pozarządowymi (Non-governmental organisations/NGOs).

Usługi Porad oraz Doradztwa dla Emigrantów (Emigrant Advice and Counselling Service)

1a Cathedral Street

Dublin 1

Tel: 01 873 2844

Email: info@emigrantadvice.ie

Strona internetowa: www.emigrantadvice.ie

* Agencje oznaczone gwiazdką podadzą Ci namiary klinik aborcyjnych podczas sesji doradczej twarzą w twarz

5

Irlandzki Zarząd Imigracyjny (Immigrant Council of Ireland) zapytania na temat statusu imigracyjnego oraz zasiłków (status/welfare enquiries)

2 St. Andrew Street

Dublin 2

Tel: 01 674 0200

Email: info@immigrantcouncil.ie

Strona internetowa: www.immigrantcouncil.ie

Chińskie Centrum Informacyjne w Irlandii (Irish Chinese Information Centre)

57 Smithfield Square

(naprzeciwko hotelu Chief O'Neill's Hotel)

Dublin 7

Tel: 01 878 8358

Email: wangzhe@news@press.net

Irlandzki Zarząd ds. Uchodźców (Irish Refugee Council) (ustawodawstwo oraz kwestie prawne/policy and legal issues)

88 Capel Street

Dublin 1

Tel: 01 873 0042

1 Bank Place

Ennis

Co. Clare

Tel: 065 682 2026

Centrum Prawa dla Imigrantów w Irlandii (Migrant Rights Centre Ireland)

55 Parnell Square

Dublin 1

Tel: 01 889 7570

Email: info@mrci.ie

Strona internetowa: www.mrci.ie

Muzułmańskie Towarzystwo w Irlandii (Muslim Association of Ireland)

Unit 2 Greenhills Business Centre

Tallaght

Dublin 24

Tel: 01 452 3416

Email: mai.Ireland@gmail.com

NASC

Irlandzkie Centrum Wsparcia dla Imigrantów (Irish Immigrant Support Centre)

Enterprise House

35 Mary Street

Cork

Tel: 021 431 7411

Email: info@nascireland.org

Strona internetowa: www.nascireland.org

Narodowy Komitet Konsultacyjny ds. Rasizmu oraz Kwestii Międzykulturowych (National Consultative Committee on Racism and Interculturalism /NCCRI)

Trzecie Piętro (Third Floor)

Jervis House

Jervis Street

Dublin 1

Tel: 01 858 8000

Email: info@nccri.ie

Strona internetowa: www.nccri.ie

Polskie Centrum Informacji i Kultury (Polish Information and Culture Centre)

56-57 Lower Gardiner Street

Dublin 1

Tel: 01 819 6535

Email: info@polishcentre.ie

Usługi Informacyjne dla Uchodźców (Refugee Information Service) (informacje prawne oraz socjalne/legal and welfare information)

27 Annamoe Terrace

Dublin 7

Tel: 01 838 2740

Email: info@ris.ie

Strona internetowa: www.ris.ie

(Kliniki mieszczą się w następujących miejscach na terenie Dublina: Blanchardstown, Green Street, Manor Street, Rathmines, Rialto and Tallaght).

RIS Galway Service

Canavan House

Nun's Island

Galway

Tel: 091 532 850

Email: infogalway@ris.ie

Usługi Prawne dla Uchodźców (azylantów) [Refugee Legal Service (asylum seekers)]

48/49 North Brunswick Street

Georges Lane

Smithfield

Dublin 7

Tel: 01 646 9600

Bezpłatna linia telefoniczna (Freephone): 1800 238 343

Email: dublinrls@legalaid.ie

Strona internetowa: www.legalaid.ie

5

Rosyjskie Centrum Informacyjne (Russian Information Centre)

55 Lower O'Connell Street
Dublin 1
Tel: 01 874 0004
Email: sokolov@russianireland.com

SPIRASI (informacje na temat zdrowia, wsparcia oraz kursów edukacyjnych/health information, support and educational courses)

Spiritan House
213 North Circular Road
Dublin 7
Tel: 01 838 9664
Email: info@spirasi.ie
Strona internetowa: www.spirasi.ie

Osoby Nieletnie bez Towarzystwa Osób Dorosłych (Unaccompanied Minors)

Usługi Służb Społecznych (Social Work Service)
Baggot Street Hospital
Dublin 2
Tel: 01 668 1577

Projekt dla Uchodźców im. Św. Wincentego (Vincentian Refugee Project) (pomoc w sprawach mieszkaniowych, itp./support with accommodation etc.)

St. Peter's Church
Phibsborough
Dublin 7
Tel: 01 810 2580
Email: refugeecentrephibsborough@eircom.net
Strona internetowa: www.vincentians.ie/VRC.htm

SZPITALE POŁOŻNICZE (MATERNITY HOSPITALS)

Pracownicy społeczni zatrudnieni przez służbę zdrowia są dostępni w większości dużych szpitali położniczych i mogą udzielić informacji i porady. Szpitale położnicze mogą zaaranżować usługi tłumaczy na terenie szpitala lub zaaranżować usługi tłumacza przez telefon. Szpitale położnicze na terenie Irlandii znajdują się na liście w lokalnych książkach telefonicznych pod hasłem: „Szpitale”.

Jednostki Kierownicze Służby Zdrowia (Health Service Executive) (Wydziały Regionalne/Regional Offices)

HSE Western Region
Merlin Park Regional Hospital
Galway
Tel: 091 751 131

HSE Dublin/Mid-Leinster Region
Millenium Park
Naas
Co Kildare
Tel: 045 880 400

HSE Dublin/North Eastern Region
Dublin Road
Kells
Co Meath
Tel: 046 928 0500

HSE Southern Region
Cork Farm Centre
Wilton Road
Cork
Tel: 021 454 5011

USŁUGI PLANOWANIA RODZINY (FAMILY PLANNING SERVICES)

Centrum Planowania Rodziny Cork (Cork Family Planning Centre)
23 Tuckey Street
Cork
Tel: 021 4277906
Strona internetowa: www.corkfamilyplanning.com

Dublińskie Centrum Zdrowia Kobiety (Dublin Well Woman Centre)
35 Lower Liffey Street Tel: 01 872 8051
Ballsbridge Tel: 01 660 9860
Coolock Tel: 01 848 4511
Poniedziałek-piątek 09.00-19.30, sobota 10.00-16.00
Email: info@wellwomancentre.ie
Strona internetowa: www.wellwomancentre.ie/

Klinika Planowania Rodziny Galway (Galway Family Planning Clinic)
Lismoyle House
Augustine Street
Galway
Tel: 091 562 992

5

Irlandzkie Stowarzyszenie Planowania Rodziny (Irish Family Planning Association)

Dostępne jest w 8-śmiu ośrodkach na terenie kraju

Callsave: 1850 49 50 51

Poniedziałek-piątek 9.00 – 17.00

Email: post@ifpa.ie

Strona internetowa: www.ifpa.ie

IPFA posiada schemat kart medycznych

Centrum dla Kobiet Letterkenny (Letterkenny Women's Centre)

Port Road

Letterkenny

Co Donegal

Tel: 074 912 4985

Email: info@lwc.ie

Strona internetowa: www.lwc.ie

Klinika Planowania Rodziny Limerick (Limerick Family Planning Clinic)

27 Mallow Street

Limerick

Tel: 061 312 026

Klinika Planowania Rodziny oraz Zdrowia Kobiety Tralee (Tralee Family Planning and Women's Health Clinic)

29 Ashe Street

Tralee

Co Kerry

Tel: 066 712 5322

MINISTERSTWO SPRAW SPOŁECZNYCH I RODZINNYCH (DEPARTMENT OF SOCIAL AND FAMILY AFFAIRS)

Oddział Zasiłków na Dzieci (Child Benefit Section)

Social Welfare Services Office

St Oliver Plunkett Road

Letterkenny

Co. Donegal

LoCall: 1890 400 400

Tel: 01 874 8444 lub

074 25 566

Usługi Informacyjne (Information Service)

Oisín House

Pearse Street

Dublin 2

Tel: 01 704 3000

Strona internetowa: www.welfare.ie

Wydział Zasiłków dla Matek (Maternity Benefit Section)

Social Welfare Services Office

Oliver Plunkett Road

Letterkenny

Co Donegal

LoCall: 1890 690 690

Tel: 704 3475 lub

043 - 45 211 extn 8753 lub

043 - 40 080

Oddział Rodziny Jednego Rodzica (One-Parent Family Section)

Pension Services Office

College Road

Sligo

LoCall: 1890 500 000

Tel: 071 9148376

Biuletyny i ulotki informacyjne oraz formularze informacyjne są dostępne

- W Twoim miejscowym Biurze Opieki Społecznej
- Na stronie internetowej www.welfare.ie lub
- Pod numerem telefonu Wydziału Linii Ulotek LoCall 1890 202335

AGENCJE ADOPCYJNE (ADOPTION AGENCIES)

Kierownictwo Służby Zdrowia (The Health Service Executive) [zobacz strona 30] świadczy usługi związane z adopcją. Ponadto, usługi adopcyjne świadczą następujące agencje:

CUNAMH

CPRSI House

30 South Anne Street

Dublin 2

Tel: 01 677 9664

Email: info@cunamh.com

Strona internetowa: www.cunamh.com

PACT

Wsparcie i doradztwo w związku z nieplanowaną ciążą

15 Belgrave Road

Rathmines

Dublin 6

Tel: 01 497 6788

Email: info@pact.ie

Strona internetowa: www.pact.ie

5

Towarzystwo Adopcyjne Św. Katarzyny (St Catherine's Adoption Society)

Clarecare, Harmony Row
Ennis
Co. Clare
Tel: 065 682 8178

Towarzystwo Adopcyjne Św. Mury (St. Mura's Adoption Society)

The Pastoral Centre
Letterkenny
Co. Donegal
Tel: 074 912 2047

INNE AGENCJE ADOPCYJNE (OTHER ADOPTION AGENCIES)

Zarząd Adopcyjny (The Adoption Board)

Shelbourne House
Shelbourne Road
Ballsbridge
Dublin 4
Tel: 01 667 1392
Email: adoptioninfo@health.gov.ie
Strona internetowa: www.adoptionboard.ie

Usługi Doradcze w Sprawie Adopcji Barnardo's (Barnardo's Adoption Advice Service)

Christchurch Square
Dublin 8
Tel: 01 454 6388
Email: adoption@barnardos.ie
Wtorki: 14.00-17.00 czwartki: 10.00-14.00

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ (SEXUALLY TRANSMITTED INFECTIONS)

Projekt Cairde w Trosce o Zdrowie (Cairde Healthwise Project)

19 Belvedere Place
Dublin 1
Tel: 01 855 2111
Email: info@cairdre.ie
Strona internetowa: www.cairde.ie

Dubliński Alians ds. AIDS (Dublin AIDS Alliance)

Tel: 01 873 3799
Email: info@dublinaidalliance.com

Dublińskie Centrum Zdrowia Kobiety (Dublin Well Woman)

35 Lower Liffey Street Tel: 01 872 8051
Ballsbridge Tel: 01 660 9860
Coolock Tel: 01 848 4511
Poniedziałek-piątek: 9.00 – 19.30. sobota: 10 – 16.00.
Email: info@wellwomancentre.ie
Strona internetowa: www.wellwomancentre.ie

Narkotyki/Telefon Zaufania ds. wirusa HIV Drugs/HIV Helpline

Tel: 1800 459 459

Publiczny Ośrodek Badania na Obecność Wirusa HIV (General Public HIV Testing)

Baggot Street Clinic
19 Haddington Road
Dublin 4
Tel: 1800 201 187

Klinika Medycyny Moczowo-Płciowej (Genito-Urinary Medicine/GUM Clinic)

St James's Hospital
James's Street
Dublin 8
Tel: 01 416 2315/6

Irlandzkie Towarzystwo Planowania Rodziny (Irish Family Planning Association/IFPA)

5 – 6 Cathal Brugha Street
Dublin 1
Tel: 01 872 7088
Strona internetowa: www.ifpa.ie

Poziom/Level 3

The Square
Tallaght
Dublin 24
Tel: 01 459 7685

Szpital Mater Misericordiae (Mater Misericordiae Hospital)

Klinika Chorób Zakaznych (Infectious Disease Clinic)
Outpatients Department,
North Circular Road,
Dublin 7
Tel: 01 803 2063

Kliniki znajdują się również w miejscowych/regionalnych szpitalach w Castlebar, Cork, Galway, Ennis, Limerick, Nenagh, Sligo oraz Waterford.

5

Przydatne strony internetowe zawierające informacje na temat zdrowia ogólnego oraz zdrowia płciowego kobiety:

Pomyśl ośrodkach antykoncepcyjnych (Think Contraception): www.thinkcontraception.ie

Centra Doradcze Brook (Brook Advisory Centres): www.brook.org.uk

Informacja na Temat Bezpiecznego Seksu (Cool Sex Information): www.coolsexinfo.org.uk

Towarzystwo Planowania Rodziny (Family Planning Association): www.fpa.org.uk

(Dubliński Ośrodek Zdrowia Młodzieży Regionu Północno-Wschodniego HSE) HSE Dublin North Eastern Region Youth Health

Informacja: www.youthhealthne.ie

Dubliński Ośrodek Zdrowia Kobiety Regionu Północno-Wschodniego HSE (HSE Dublin North Eastern Region Women's Health): www.nehb.ie/womenshealth

Ośrodek Zdrowia Płciowego Sheffield (Sheffield Centre for Sexual Health): www.sexualhealthsheffield.nhs.uk

Trust Terence Higin (Terence Higgins Trust): www.tht.org.uk

INNE PRZYDATNE ADRESY

Citizens Information Board wspiera narodową sieć Centrów Informacyjnych dla Obywateli (Citizens Information Centres), które udzielają poufnych i bezpłatnych porad. Wiele z nich posiada również ośrodki porad prawnych.

W celu zlokalizowania Twojego miejscowego Centrum Informacyjnego dla Obywateli (Citizens Information Centre), sprawdź jego adres w książce telefonicznej „Golden Pages” lub skontaktuj się z organizacją Citizens Information Board pod numerem 01 605 9000.

Baza informacji Citizens Information znajdująca się na stronie internetowej www.citizensinformation.ie udziela informacji na temat życiowych spraw takich jak narodziny dziecka, małżeństwo, śmierć, służba zdrowia, zasiłki społeczne, itd.

Comhlamh Asociația Lucratorilor Pentru Dezvoltare - Comhlamh (Association of Returned Development Workers)

10 Upper Camden Street
Dublin 2

Tel: 01 478 3490

Email: info@comhlamh.org

Strona internetowa: www.comhlamh.org

Również przy:
55 Grand Parade
Cork

Tel: 021 427 5881

Email: comhcork@iol.ie

Sekcja Wzajemnych Relacji w Społeczeństwie (Community Relations Section)

Garda Headquarters

Harcourt Square

Harcourt Street

Dublin 2

Tel: 01 666 3150/01 666 3817

Email: crimprey@iol.ie

Strona internetowa: www.garda.ie

Dochas dla Kobiet (Dochas For Women)

Teach na daoine

Family Resource Centre

Orial Way

Monaghan

Tel: 047 30 768

Email: dochasforwomen@eircom.net

Dochas oferuje doradztwo, informacje, wsparcie oraz programy edukacyjne. Usługi tej organizacji są również dostępne dla mężczyzn.

Dublińskie Centrum Kryzysowe w Następstwie Gwałtu (Dublin Rape Crisis Centre)

70 Lower Leeson Street

Dublin 2

Bezpłatna linia telefoniczna/Freephone: 1 800 77 88 88

Tel: 01 661 4911

Email: rcc@indigo.ie

Strona internetowa: www.drcc.ie

FLAC

(Centra Bezpłatnych Porad Prawnych/Free Legal Advice Centres)

13 Lower Dorset Street

Dublin 1

Tel: 01 874 5690

Email: info@flac.ie

Strona internetowa: www.flac.ie

5

Centralny Urząd Stanu Cywilnego (General Register Office)

Government Offices
Convent Road
Roscommon

Tel: 090 663 290
LoCall: 1890 252 076
Strona internetowa: www.groireland.ie

Jest to urząd odpowiedzialny za rejestrację narodzin, śmierci oraz małżeństw. W celu zlokalizowania Twojego lokalnego oddziału, sprawdź w miejscowej książce telefonicznej.

Gingerbread Ireland

Carmichael House
4 North Brunswick Street
Dublin 7

Tel: 01 814 6618
Email: info@gingerbread.ie
Strona internetowa: www.gingerbread.ie

Irlandzkie Towarzystwo ds. Martwych Narodzeń oraz Śmierci Noworodków (Irish Still Birth and Neo Natal Death Society)

Carmichael House
4 North Brunswick Street
Dublin 7

Tel: 01 822 4688

Irlandzkie Towarzystwo ds. Śmierci Łóżeczkowej (Irish Sudden Infant Death Association)

Carmichael House
4 North Brunswick Street
Dublin 7

Tel: 01 873 2711
Linia porad (Helpline): 1850 391 391

Zarząd Pomocy Prawnej (Legal Aid Board)

(Head Office)
Quay Street
Caherciveen

Co.Kerry
Tel: 066 947 1000
Strona internetowa: www.legalaidboard.ie

Irlandzkie Towarzystwo ds. Poronień (Miscarriage Association of Ireland)

Carmichael House
4 North Brunswick Street
Dublin 7

Tel: 01 873 5702

Jedna Rodzina (One Family)

Cherish House
2 Lower Pembroke Street
Dublin 2

National Helpline: 1890 662 212
Tel: 01 662 9212
Email: info@onefamily.ie
Strona internetowa: www.onefamily.ie

Jedna Rodzina (One Family) oferuje bezpłatne informacje, wsparcie, programy szkoleniowe oraz doradztwo w sprawie wszystkich opcji w przypadku ciąży kryzysowej oraz doradztwo dla osób dorosłych w rodzinach jednoosobowych (rodzinach z jednym rodzicem). Wszystkim powyższym usługom towarzyszy bezpłatna opieka nad dziećmi na miejscu.

Program Wspierania Rodziców Limerick (Parent Support Programme Limerick)

Social Services Centre
Henry Street

Limerick
Tel: 061 411 643/061 314 111
Email: npspmidwest@eircom.net

Urząd Paszportowy (Passport Office)

Ministerstwo Spraw Zagranicznych (Department of Foreign Affairs)

Setana House
Molesworth Street
Dublin 2

Tel: 01 671 1633
Strona internetowa: www.passport.ie

Biuro Wezwań Sądowych (Summons Office)

Aras Ui Dhalaigh
Inns Quay
Dublin 7

Tel: 01 888 6117/8

5

Komisja ds. Równości (The Equality Authority)

Clonmel Street

Dublin 2

Tel: 1890 245 545

Email: info@equality.ie

Strona internetowa: www.equality.ie

Urząd Wizowy (Visa Office)

Dział Imigracji i Obywatelstwa (Immigration & Citizens
Division)

Department of Foreign Affairs

13/14 Burgh Quay

Dublin 2

Tel: 01 663 1000

Pomoc dla Kobiet (Women's Aid)

Everton House

47 Old Cabra Road

Dublin 7

Telefon zaufania (Helpline): 1800 34 19 00

Tel: 01 868 4721

Email: info@womensaid.ie

Strona internetowa: www.womensaid.ie

Projekt „Zdrowie Kobiet” (Women's Health Project)

Baggot Street

19 Haddington Road

Dublin 4

Tel: 1800 201187

(Dla kobiet trudniących się prostytutką)

6

PUBLIKACJE

Publikacje TREOIR

„Being There for Them” – biuletyn dla dziadków dzieci, których rodzice nie są we wzajemnym związku małżeńskim.

Biuletyn informacyjny dla niezamężnych/nieżonatych rodziców oraz osób w ich otoczeniu – przyślij nam swoje nazwisko i adres.

Family Links: steps and stages – wspólne bycie rodzicami oraz przybrane rodziny €5

Informacje dla młodych rodziców będących uczniami/studentami

Pakiet Informacyjny dla rodziców nie będących we wzajemnym związku małżeńskim

Biuletyn dla pracowników będących z młodymi rodzicami – przyślij swoje nazwisko i adres

Pakiet pomocniczy dla pracowników z młodymi rodzicami

Taking the Stand – przewodnik dla niezamężnych/nieżonatych rodziców rozwiązujący konflikty dotyczące opieki nad ich wspólnymi dziećmi €5

“Work it Out!” – przewodnik dla rodziców na zasiłku Rodzica Samotnie Wychowującego Dzieci powracających do pracy bądź szkoty

Ulotki Informacyjne

1. Ustawa o Dzieciach z roku 1997-ego (ustalenie opieki poprzez wzajemne porozumienie stron)
2. Ustawa o Nie-fatalnych Przepstwach Przeciwko Drugiej Osobie z roku 1997-ego (dręczenie)
3. Ustalenie kwestii opiekuna prawnego osób nieletnich, dostępu (do dzieci) oraz opieki nad dzieckiem
4. Dzielenie się obowiązkami rodzicielskimi
5. Prawa dla nieżonatych ojców
6. Alimenty
7. Adopcja rodzinna (matki oraz ich mężowie)
8. Podania o paszport
9. Zakwaterowanie przed i po porodzie
10. Rejestracja narodzin
11. Konkubinat

12. Rodzice nie będący we wzajemnym związku małżeńskim oraz ustawodawstwo na temat równości
Wszystkie powyższe publikacje można uzyskać z naszej strony internetowej www.treoir.ie

Informacje internetowe

Informacje prawne dla rodziców nie będących we wzajemnym związku małżeńskim
Treoir przetłumaczył na języki: arabski, chiński, francuski, rumuński i rosyjski i mogą być one uzyskane ze stron internetowych Treoir: www.treoir.ie

Informacje te są na temat:

- Rejestracji narodzin
- Wspólnego rodzicielstwa
- Opieki prawnej
- Praw do dziecka
- Dostępu (do dziecka)
- Alimentów
- Składania podania o paszport
- Nieżonatych ojców
- Porwań dzieci

Te źródła nie są dostępne jako drukowane wydawnictwa

Przydatna baza danych

W ciąży i rozważająca adopcję?

Rodzice nie będący we wzajemnym związku małżeńskim – to nie tylko ich sprawa

Publikacje CPA (Crisis Pregnancy Agency/Agencji “Cięża w Kryzysie”)

Agencja Cięża w Kryzysie wydaje całą gamę publikacji badawczych oraz materiałów informacyjnych. Szczegóły tych wydawnictw są dostępne na stronie internetowej Agencji www.crisispregnancy.ie

Dodatkowe strony internetowe Agencji to:
www.positiveoptions.ie oraz
www.thinkcontraception.ie